

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJEL 10-TŐL 23-48

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLER,
HAVONTA 3 P 60.

10 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVI. ÉVFOLYAM, 165. SZÁM

Európa gabonaönellátása

A mezőgazdasági termelés élen az egész világon a gabona áll és a gabonaművek között is a búzáé fontosságban az első hely, mivel a távolkelet kivételével, ahol a rizs a legfontosabb táplálék, a lakosság kenyérellátásának a búza az alapja. Ami Európát illeti, ismeretes, hogy elsősorban Észak- és Dél-Amerikából és Ausztráliából évenként hatalmas mennyiségű gabonát szállítottak Európába. A jelenlegi háború előtt élelmiszer-szükségletének nem kevesebb, mint 90 százalékát tudta saját termeléséből fedezni, ami a lakosság és az élelmezőipar terület arányát tekintve valóban olyan teljesítmény, amilyenhez hasonlót egy más földrész sem tud fölmutatni.

Mégsem szabad megfeledkezni róla, hogy Európa kerekén 350 milliós lakosságból mintegy 35 millió ember volt kenyérelőállítónak, a tengerentúli mezőgazdasági szállítmányokból megélő, nem is szólva a 30 millió ellátatlan angolról, akiket az európai szárazföldről lévén szó, ebben az áttekintésben figyelmen kívül hagyhatunk.

Az európai kontinens, mint gazdasági egység Oroszországot az utóbbi években megszállt területeivel most nem számítva, évenként átlag 46 millió tonna búzát termelt. Ezzel a termeléssel évenként 2 millió tonnás átlagos búzabehozatallal állt szemben. A rosznál az ellátás helyzete még kedvezőbb. Itt a 22 millió tonnára rugó termeléssel csak kerekén 400.000 tonnás behozatallal szűkséglet volt. Búzából tehát a saját termelés 4.4 százalékát, roszból csupán 1.8 százalékát volt kénytelen Európa pótlólag behozatallal úján előteremteni. Míg az árpa és a zab terén Európa önellátási foka 98 százalékkal még kedvezőbb volt, a takarmánygabona mérlege lényegesen kedvezőtlenebb képet mutat. A 63 millió tonnás évi szükséglettel szemben Európa termelése csak 56 millió tonnát tett ki, a behozatallal tehát ennek 12.5 százalékára rugott. Am nem szabad számításban kívül hagyni, hogy ez a viszonylagosan magas szükséglet valójában egyes európai országok, mindenekelőtt Dánia és Hollandia magas színvonalú állattenyésztésére vezethető vissza és hogy az így nyert állati termékek, vaj és tejtermékek nagy része európai kivitel alakjában Anglia és más Európán-külső országok javára szolgál, úgyhogy az európai szárazföld fényes takarmánygabona-szükséglete ennek a kivitelnek megfelelő mértékben kisebb.

E számok megvilágításában könnyű megállapítani, hogy Európa gabona-szükségletét saját maga is képes ellátni. Dél- és Délkelet- és Kelet-Európa hektáronkénti terméseredményeinek a nyugat-európai színvonalra való fölemelése egymagában is eltüntethetne minden hiányt, de ezenkívül azt is nyugodtan számításba lehet venni, hogy az újonnan elfoglalt keleti területek mezőgazdasági termelése is belátható időn belül érezhetően fogja hatását. Volt idő, amikor a cári Oroszország nagymennyiségű olajpogácsán,

Megállapították a kenyér, a tej, a sertés és a zsir új árát

A tengelycsapatok ellenállhatatlan erővel törnek Rosztov felé

**A németek széles arcvonalon átlépték a Don alsó folyását
A szovjet járőrcsoportok áttörési kísérleteit a magyar kötelékek megghiúsították — Moszkva előtt levegőbe repült 87 lőszervonat
Faruk király és kormánya nem távozik Egyiptomból**

Berlin, július 22. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli: Az ellenség tervszerű ellenállása Rosztov térségében megtört. A német és szövetséges csapatok meg erősített hídfőállás előtt állanak. A hídfőállás félkörben veszi körül a várost. A Donectól keletre széles arcvonalon átléptük a Don alsó folyását. Az olasz kötelékeknek üldöző harcok során a Donec-kanyarban július 19-én sikerült elfoglalni Krasznij Lucs fontos szénkőzapot. Ennek során sok foglyot ejtettek és jelentős hadianyagot zsákmá-

nyoáltak. A nagy Don-kanyarban az ellenség csak gyenge ellenállást tanusított.

Voronyezstól északra és északkeletre az ellenség támadásait súlyos harcokban elhárítottuk és ezek során kilőttünk 25 páncélost. A középső arcvonalszakasz mögöttes területein további ellenséges erőcsoportok elvágása és megsemmisítése befejeződött. Az Ilmen-tótól délre és egy volchovi hídfő előtt több ellenséges támadás omlott össze az ellenségnek okozott vérvesztéssel. Ennek során 31 legnehezebb páncélost közelharcban megsemmisítettünk.

Az olasz kir. haditengerészet egyik felderítő repülőgépe a Földközi-tenger nyugati része felett harcban szállt három ellenséges vadászpilótával, melyek közül egyet lelőtt. A repülőgép feladatának teljesítése után személyzetének négy megsebesült tagjával visszatért támaszpontjára. (MTI)

Az egész déli arcvonal mozgásban van

Berlin, július 22. (Német TF) A véderő főparancsnoksága a keleti arcvonal déli szakaszán folyó harcokkal kapcsolatban közli, hogy Taganrog körül álló német kötelékek is támadásra indultak. Ezzel az egész déli arcvonal mozgásban van és, noha a terep erősen alaknázott, összpontosított előnyomulás folyik Rosztov felé. Az Oreltől északra lévő térségben július 20-án egy német hadosztály bolsevista erőcsoportokat vágott el. A katlan megtisztításánál 150 harci állást rohammal elfoglaltunk. Felmorzsolatunk két bolsevista lövészbandát, valamint egy lövészhadosztály részének maradványát. A bolsevista ellenőrkések elhárításánál 9 harcokot kilőttünk. A Szovjet ezekben a harcokban több, mint ezer halottat és 860 foglyot veszített, köztük 50 tisztet, 122 géppuskát, 33 gránátvetőt és nagy tömeg lőszert zsákmányoltunk.

A légierő a középső arcvonalszakaszon Moszkvától délnyugatra hatatosan támadta a vasúti forgalmat. Sok vonat elakadt a bombatalálatoktól szétrombolt síneken. 87 lőszervonattal és hadianyaggal megrakott tehervonatot megsemmisített. Más német harcrepülőgépek a német állások előtt lévő szovjet támaszpontokat bombázták. A német vadászok a kötelékeken kívül légi harcokban és kísérlet védelemben a keleti arcvonal északi szakasza felett 21 ellenséges gépet lelőttek, anélkül, hogy saját veszteségük lett volna.

Berlin, július 22. (Német TF) Katonai helyről közli: Keden a keleti harctér déli szakaszán egy csoport

Tizenkét nap alatt 829 repülőgépet veszített a Szovjet

Fent Északon, a Halász-félszigeten zuhanó harcrepülőgépek ellenséges ütegeket küzdöttek le megsemmisítő hatással. Július 8-20. között a szovjet légierő 829 repülőgépet veszített, ebből 640-et légi harcokban, 62-öt a légvédelem, 9-et a hadseregkötelékek semmisítették meg. A többit a földön pusztították el. Ugyanezen idő alatt a keleti arcvonalon 70 saját gépünk ve-

szített el. A katonai szempontból hatástalan nappali zavaró támadások után egyes brit bombázók a szerdára virradó éjszaka Nyugat-Németország területe felett nagyszámú robanó és gyújtóbombát dobtak le Duisburg és Moers városok környékére. A polgári lakosságnak voltak veszteségei. Hat támadó bombázót lelőttünk.

Újabb angol hajók pusztulása a csatornában

A csatornában lezajlott tengeri ütközet során könnyű tengerészeti harci erőink ellenséges őrnaszádon kívül még hat brit torpedógyorsnaszádot gyújtottak fel közelharcban. Ezek közül négy elpusztult. Egy brit ágyús gyorsnaszádot egy német tengeralattjáró-vadász nekirohanással esüllyesztett. A hajó zászlóját zsákmányul ejtettük és több foglyot ejtettünk.

Wunderlich korvettkapitány parancsnoksága alatt egy karaván biztosítására bevetett kötelékek feladata végrehajtása után saját veszteség nélkül betutott a hazai kikötőbe. A németalföldi partoknál a tengerészeti tüzérség öt brit repülőgépet lelőtt. Az 54-ik vadászvezred a háború kezdete óta 2500 repülőgépet lőtt le. (MTI)

Élénk tüzérségi párbaj az egyiptomi arcvonalon

Róma, július 22. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 785. sz. közleménye:

Az egyiptomi arcvonalon élénk tüzérségi párbaj és felderítő tevékenység folyt. Sok légivállalkozás a tengelyrepülőök javára dőlt el. Német vadászpilóták lelőttek hét Hurricane és két Curtiss mintájú,

az olasz vadászpilóták pedig két Spitfire mintájú repülőgépet. Két másik brit repülőgépet a légvédelmi tüzérség lőtt le a Tobruk ellen intézett sikertelen légitámadás alkalmával. Bombázó kötelékeink támadást intéztek Malta támaszpontjai ellen. Egy Spitfire mintájú repülőgépet a sziget felett lelőttünk.

olajmagvakon stb. kívül nem kevesebb, mint 10 millió tonna gabonát tudott kivitel céljaira juttatni, sőt minden gazdaságpolitikai baklövése ellenére pl. 1937-ben maga a Szovjet-Unió is kerekén 800.000 tonna búzát, 200.000 tonna rozst és

ugyancsak 200.000 tonna árpát exportált. Ezek szerint kétségtelen, hogy Európa és a keleti területek mezőgazdasági színvonalának megfelelő fejlesztése útján a jövőben Európa minden tengerentúli behozatallal függetleníteni tudja magát, de

éppilyen bizonyos az is, hogy a népelemszám és életszínvonal állandó emelkedése miatt nem számíthat teljesen a keleti gabonafölöslegekre, hanem saját mezőgazdasági termelésének színvonalát is céltudatosan fejlesztenie kell

német romboló repülőgépek rajtaütöttek egy fontos vasúti gőzponton Sahl környékén. Ennek folytán az ellenség vasúti forgalmát húzamosabb időre megszakították. Az elszakított vágányok előtt 34 hadianyag al jól megrakott teherszerelvény torlódott össze. (MTI)

Berlin, július 22. (Német TI) Katonai helyről közlik: A keleti harcok déli szakaszán kedden német felderítő repülők az ellenség Sahl környéki vasúti forgalmának ellenőrzése során egy nehéz bombával eltaláltak egy tartálykocsi szerelvényt, amely a bomba felrobbanása után kigyulladt és a levegőbe repült. Nem sokkal később eltaláltak egy páncélvonatot is. (MTI)

KIUJULÓ HARCOK A FINN ARCVRONALON

Helsinki, július 22. (Német TI) A szerdai finn hadijelentés a következőképpen hangzik: A Karéliai földszoros különböző szakaszain élénk harcivekenység volt. Tüzérségünk ellenséges állásokat vett eredményesen tűz alá és az utánpótló forgalmat zavarta. A gyalogság heves harcot vívott egy támaszpontért és azt az ellenség heves támadásai ellenére is megtartotta.

Az Aunus-földszoroson tüzérségi tüzzel megsemmisítettünk három ellenséges kísérődot. A különböző pontokon élénk gyalogsági tevékenység folyt. Az ellenség felderítő támadását visszautasítottuk.

A keleti arcvonal déli részén gránátvető- és tüzérségi zavarótűz volt. A gyalogság szétugrasztott egy ellenséges támadó különítményt amely állásaink előtt végzett mozdulatokat és zavarta a megerősítő oszlopok munkáját. A déli részen a tüzérség ellenséges harci állásokat lőtt. A páncéloselhárító fegyvernem ellenséges állásokon találatokat ért el.

Az ellenség légitvekenysége miatt a Finn-tengerből fölött légiriadók voltak. Az ellenség nem dobott le bombákat. Vadászaink a keleti arcvonal déli részén lelőttek egy könnyű ellenséges bombázót. (MTI)

AZ ARGENTINAI KORMÁNY MEGNYERTE „A SEMLEGESÉGI CSATÁT”

Buenos Aires, július 22. (NST) A kormány külpolitikájáról folytatott titkos vita a kormányzat teljes győzelmével végződött. A vita során 16 ellenzéki szónok szólalt fel Giinazu külügyminiszter vezetésével. A válaszok azonban olyan kedvező benyomást tettek a képviselőkre, hogy a szavazásnál csak négyen foglaltak állást a semlegeségi politika ellen.

LEGIRIADÓ KUJBISEVBEN

Stockholm, július 22. (Stefani) Ide érkezett hír szerint szerdán reggel első ízben légiriadó volt Kujbisevben a szovjet kormány székhelyén. A riadóállapot mintegy 2 óra hosszát tartott. Néhány órával később ismét rövid ideig tartó légiriadó volt. (MTI)

„A ZSIDÓ ÉS A ZUGPIAC AZONOS FOGALOMMA VÁLT”

Amszterdam, július 22. (Német TI) Mint a brit hírszolgálat jelenti, a zsidó kereskedők és iparosok tanácskozó bizottságnak szerdán megtartott évi összejövetelén a bizottság szöveges közleményben elnöke a következőket mondta:

— A korlátolt készletek, az árucikkek ára, az adagolási rendszer és egyéb megszorító rendelkezések

nagyszámú esábitották a zugpiacra a gyenge és bűnös hajlamú zsidó kereskedőt. Rendes körülmények között helyesen gondolkozó

Rosztov eleste küszöbön áll

Berlin, július 22. (Interinf) A német gépesített kötelékek az európai déli arcvonal támadó szakaszán továbbra is előrenyomulásban vannak kelet felé. Mint a német véderő főparancsnoksága a keddi hadijelentésben közölte, a német és szövetséges csapatok összpontosított támadással támadták Rosztovot. A város eleste már csak rövid idő kérdése. (MTI)

Berlin, július 22. (Német TI) A keleti harcok déli részén a német és szövetséges csapatok tovább törnek Rosztov erődítményei felé — közli a véderő főparancsnoksága. Rosztovtól keletre az ellenséget visszavetítették egy páncélosok árok

A német rádió a voronyezsi harcokról

A német rádió délután 14 óra körül közölte katonai hely tájékoztatását a Voronyezs elleni bosevista támadás elhárítása során dult harcokról. A Szovjet erős légikötékek oltalma alatt, páncélosoktól támogatva, ismétellen rohamra indult. Kemény harcok során ezek a támadások meghiúsultak.

Azok a szovjet rohamosztagok, amelyeknek rohamcsónakok segítségével sikerült a Donon átjutni, harci és zuhanó bombázók összpontosított bevetésével nagyrészt megsemmisültek. Sokhelyütt a légvédelmi tüzérség tüzeben omlott össze a bosevisták támadása.

Nagy légi harcokra is került sor, amelyek során egy tölgyfalomball díszített

Anglia szabadon bocsátja az indiai kommunistákat

Amszterdam, július 22. (Német TI) Az indiai angol kormány elhatározta, hogy megszünteti az indiai kommunista pártnak s a kommunista szervezkedésre vonatkozó tilalmat. A kormány egy nyilatkozatban kijelentette, hogy a kommunista párt minden bebörtönözött tagját szabadon fogja bocsátani. Ehhez a brit hírszolgálat azt a magyarázatot fűzi, hogy az indiai kommunisták szabadonbocsátása minden feltétel

Moszkva előtt 87 löszervonat a levegőbe repült

Berlin, július 22. (Német TI) A német légi erők a középső arcvonalon Moszkvától délnyugatra hatáson támadta a vasúti forgalmat. Sok vonat elakadt a bombatalálatoktól szétrombolásokban. Nyolcvanhét löszervonattal és hadianyaggal megrakott tehervonatot megsemmisült. Más német harcirepülőgépek a német állások előtt levő szovjet támaszpontokat bombázták.

A bosevista üzemanyagraktárakon robbanások és tüzek keletkeztek. A tűz átterjedt a szomszédos helységek házaiba.

A keleti arcvonal északi szakaszán jú-

Churchill megbeszélései a második frontról

London, július 22. (Stefani) Kedden angol-amerikai megbeszéléseket indított meg, amelyek tárgya beavatott körök véleménye szerint a második front létesítése. Ugy tudják azonban, hogy a megbeszélések mindaddig nem vezettek semmi határozott eredményre. A Daily Express rámutatott a moszkvai rádió ismételt kijelentésére, hogy a Szovjetunió lakosságát egyetlen kérdés érdekli, éspedig az: mikor valószínűleg meg Anglia a második frontot? A News Chronicle éleshangú vezércikkben hangoztatja, hogy a második front létesítése nem bír többi hasznát és hogy minden halogatással közelebb hozzák a katasztrófát.

Conf. július 22. (Német TI) New Yorkból jelentik: Kedden este New Yorkban nagy zsidó népgyűlést tartottak. A gyűlésen felolvastak Churchill üzenetét, amelyben kiemelték, hogy a zsidóság, elsősorban a palesztinai zsidók „tevélegesen támogatják a szövetségesek ügyét”.

brit polgár számára „a zsidó és a zugpiac” általában ugyanazza a fogalomvá vált. Ebből a zsidó néppel szemben növekvő gyűlölet támadt.

mögött erősen kiéptett állásokba. A hadsereg Rosztov felé való előretörését zuhanó harci repülők támogatták. A város déli része ellen intézett légitámadások során újból s újból találatok érték a löszerraktárakat és tárházakat. A Don folyó nagy kanyarában a gyalogság és a gépesített kötelékek megállás nélkül folytatják az ellenség üldözését a roppant forróságban. Az ellenség itt-ott tanúsított ellenállást gyorsan megtörték. Voronyezstől délre az ellenség járőrcsoportjait megbőrbalkoztak, hogy a Donon keresztül előretörjenek, de kísérletük kudarcba fulladt a magyar kötelékek védőtűzében. (MTI)

rajparancsnok vadászraja egyetlen nap 30 gépet lőtt le. Az ellenség napközben többször megismételte előretörését, mindannyiszor azonban kudarcot vallott, s leg súlyosabb veszteségeket szenvedte.

Berlin, július 22. (Német TI) A moszkvai rádió a Voronyezs bevételéről szóló német híreket azzal a jelentéssel kísérte, hogy Voronyezs bevétele során egész csomó német hadosztály teljesen megsemmisült. Hogy ezek az állítások mennyire hihetőek el, az véderő főparancsnokság megjegyzése szerint kiténik abból a tényből, hogy a voronyezsi harcokban megsemmisítettnek jelentett 3. gépesített hadosztály egyáltalán nem is harcolt ezen a szakaszon. (MTI)

nélkül történik meg. Sok kommunista ügynököt már is hazabocsátottak s a még érvényes letartóztatási parancsokat visszavonták. (MTI)

Stockholm, július 22. (Német TI) A svéd lapok legújabb londoni hírszerint a brit fővárosban kedden kijelentették a külföldi sajtó képviselői előtt, hogy Gandhi tervezett engedelmességi hadjárata határozottan az indiai háborús erőfeszítések szabotálásának tekintik. (MTI)

lius 20-án csapataink a Ilmen-tó felé elkeseredett közelharcban visszautasították a bosevisták több páncélos támadását. Eddig beérkezett jelentések szerint bombatámadással 22 bosevista harcosit megsemmisítettek, másik tízet megsemmisítettek. Az utánpótló forgalom leküzdése során felgyújtottak 35. csapatokkal és hadianyaggal megrakott tehervonatot. (MTI)

A német vadászok köteléken kívüli légi harcban és kísérővédelemben a keleti arcvonal északi szakasza fölött 21 ellenséges gépet lőttek le anélkül, hogy saját veszteségük lett volna. (MTI)

Liszabon, július 22. (Stefani) New Yorkból jelentik: A New York Herald Tribune a Szovjetország helyzetéről szólva felveti a kérdést: betartják-e és hogyan a június 11-én Molotovnak tett ígéretet, amelyről Roosevelt és Churchill közös nyilatkozatában is szó volt. A lap ezután szövegesen ezeket írja: Szovjetország összeomlása óriási és helyrehozhatatlan katasztrófa volna. (MTI)

ÚJ NÉMET REPÜLŐGÉP

Berlin, július 22. (Német TI) A Völkischer Beobachter „Mindig új fegyverek” címfelirattal közli a Blohm-Voss-művek új repülőgépeinek, a BV-136-nak képét és megállapítja, hogy a Führernek azt a kívánságát, hogy „a legjobb fegyvert a világ legjobb katonájának” a német kutatás és a német fegyverkezési ipar fardhatatlanul teljesíti és a tervező, a mérnök és a szakmunkás versengenek az új fegyverek és eszközök kidolgozásában és fejlesztésében. (MTI)

Apolló filmszínház

Ma utoljára
ASSZONY A NEVED

Holnaptól! Póntektől!
Kalandos, bolondos, szerelmes,
dallamos történet két párisi
ifjúról.

A két jómadár

A TÖRÖKÖK LEZARTAK A SZOVJET FELE ESŐ HATÁROKAT

Berlin, július 22. (Interinf) Német helyről közlik: Külföldön olyan hírek terjedtek el, hogy a törökön a Szovjetunió felé eső határuk egyes részeit lezárták, arra számítva, hogy a keleti harcok déli szakaszán folyó harcok alatt bizonyos körülmények között a szovjet csapatok megkísérelhetnék, hogy török területre jussanak. Berlini politikai körökben ezeket a híreket úgy magyarázzák, hogy azokból kiolvasható, miként ítélnek meg a törökök a keleti hadjárat további fejleményeinek lehetőségét.

VOROSILOV VÉDI A KAUKÁZUST

Stockholm, július 22. (Stefani) A moszkvai rádió szerdán délelőtt bejelentette, hogy a Kaukázust védő szovjet csapatok parancsnokságával Vorosilov tábornagyot bízták meg.

Uj védelmi vonalat építenek ki Sztalin-grád és Asztrachán között. (MTI)

MOSZKVA-BAN ÉS KUJBISEVBEN NAGY AZ ÉLELMISZTER- HIÁNY

Moszkvából ezért három hónap alatt egymillió lakost költöztetnek el. A kujbisevi diplomaták kénytelenek légiúton élelmezni magukat Iránból.

A FÜHRER ÜDVÖZÖLTE

SEYSS-INQUARTOT

Berlin, július 22. (Német TI) A Führer dr. Arthur Seyss-Inquart birodalmi miniszternek a megszállott németalföld terület birodalmi biztosának 50. születésnapja alkalmából szerdán sajátkezű levélben kívánt szerencsét és egyszerűségű sajtószóval ellátott fényképet küldött neki. (MTI)

VÁLASZTÁS LESZ IRORSZÁGBAN

Stockholm, július 22. (Német TI) De Valera ír miniszterelnök — mint az angol hírszolgálat jelenti, — bejelentette, hogy a tervek szerint augusztus 19-e választónap lesz. A kormány azért szánta el magát erre a lépésre, mert a már régóta esedékes választásokat nem halaszthatja tovább. (MTI)

JAPAN JÖL BÁNIK AZ ANGOL- SZASZOKKAL

Tokió, július 22. (Stefani) A japán tájékoztató hivatal szóvivője semleges és független hatóságok tanuskodása alapján megafolta azokat az angolszász hírgyártók által forgalomba hozott híreket, amelyek arról szólnak, hogy a japánok kegyetlenül bánnak Nagybritannia és az Egyesült Államok állampolgáival. A szóvivő rámutatott arra, hogy a genfi nemzetközi Vöröskereszt kiküldötte megállapították, hogy a japánok jól bánnak a különböző háborúba zárt angolszászokkal. (MTI)

FARUK KIRÁLY ÉS KORMÁNYA NEM HAJLANDÓ ELTÁVOZNI EGYIPTOMBÓL

Tunisz, július 22. (Interinf) A kairói brit hatóságok azt követelték Faruk királytól, hogy abban az esetben, ha az angolok kiürítik a Nilus deltáját, ő is távozzék el. Faruk király ezt a követelést a leghatározottabban elutasította. Az angolok ekkor ugyanezt követelték az egyiptomi kormánytól, azzal a megokolással, hogy abban az esetben, ha a tengely megszállja Egyiptomot, Szudánban vagy Dél-Afrikában Görögország, Jugoszlávia, Lengyelország stb. mintájára „szabad egyiptomi kormányt” akarnak létesíteni. Nahaz pasa azt válaszolta erre, hogy etekintetben csupán az egyiptomi parlament dönthet.

A parlament több óra hosszát tartó ülésén egyhangúan elutasította a brit követelést. (MTI)

**FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ**

AUGUSZTUS 1-TŐL KEZDVE DEBRECENBEN 42 fillér lesz egy kgr. kenyér

Megállapította a közellátási miniszter a búza-, rozs-örlemények és a malomi termékek árát

Fontos ügyeket tárgyalt a minisztertanács

Budapest, július 22. A Magyar Kormányati Iroda jelenti: A kormány tagjai kedden délután öt órakor Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanácsban résztvett Jancsik Béla közellátásügyi államtitkár és Rozványi Lajos államtitkár, az árelenőrzés országos kormánybiztosa is.

A minisztertanács Lossonczy István közellátásügyi miniszter előadása után megállapította az új mezőgazdasági terményárakat, amelyeknek listája csütörtökön jelenik meg a Budapesti Közlönyben.

A továbbiakban a minisztertanács folyó kormányzati ügyekkel foglalkozott és a késő esti órákban ért véget.

A közellátásügyi miniszter rendelete

Budapest, július 22. MTI jelenti: A Budapesti Közlöny július 23-i száma közli a közellátási miniszter rendeletét a búza- és a rozs-örlemények és malomi termékek legnagyobb malmi, nagykereskedői és fogyasztói árának megállapításáról.

A rendelet szerint a búza és a rozs-örleményeknek és a malmi melléktermékeknek legmagasabb malomi, eladási ára zsákkal együtt, minden malomüzemnél 100 kg-onként a következő:

Búzadara 73.50 P. Nullásliszt 70 P. Egységes búzakenyér 37 P. Egységes minőségű búzakarpa 18 P. Egységes rozsliszt 37 P. Egységes rozskorpáé 18 P. Búza és rozsliszt, búza és rozs félkarpa ára 18 P., a malombükköny, malomkocsi és ocsu szemes állapotban 17 P. Megdarálva 18 P. Grahamliszt legmagasabb malmi eladási ára zsákkal együtt minden malomüzemnél 100 kg-onként 44 pengő.

A megállapított lisztárak, gép- vagy fogatolt járművel házhoz szállítva, illetőleg bérmentesítés mellett vasúti kocsiiban, vagy uszalyba rakva értendők. Zsák nélkül történő liszt-eladási árak a lisztárak minden malomüzemnél 100 kg-onként 1.20 pengővel alacsonyabbak a megállapított áraknál. Az árak a feladáskor történő fizetés esetén érvényesek.

Intézkedés a felárakról

Szabályozza a rendelet a kisebb tételekben történő liszteladásánál számítható malmi eladási lisztárakat, továbbá a nagykereskedői lisztárakat. A rendelet értelmében a kiskereskedő az általa ténylegesen fizetett beszerzési ár és fuvar költség együttes összegéhez buzadaránál, nulláslisztelnél és Grahamlisztelnél kg-onként legfeljebb hat fillér, egységes búzalisztelnél és egységes rozslisztelnél pedig kg-onként legfeljebb három fillér felárat számíthat. Az így adódó fogyasztási árak azonban az ország egész területén nem haladhatják meg a búzadaránál a kg-onként 82 fillért, nulláslisztelnél 78 fillért, az egységes búzalisztelnél a 42 fillért, egységes rozslisztelnél 42 fillért, a Grahamlisztelnél pedig 52 fillért. A fogyasztói árak a csomagolás költségét már magában foglalják. A rendeletben megállapított árak 1942. július 27-étől kezdődően érvényesek.

A kenyér legmagasabb ára

A közellátási miniszter július 23-án rendeletet adott ki a kenyér legmagasabb árának megállapításáról. A rendelet értelmében Budapesten és környékén az egységes búzake-

nyér, rozskenyér, rozsos búzakenyér és árpás búzakenyér legmagasabb fogyasztói ára augusztus 1-től kezdődően kg-onként 44 fillér. A kenyér legmagasabb viszonteladói ára főzletbe szállítva kg-onként 41 fillér. Az ország egyéb területén az egységes búzakenyér, rozskenyér, rozsos búzakenyér és árpás búzakenyér legmagasabb fogyasztói ára kg-onként 42 fillér, viszonteladói ára pedig kg-onként 40 fillér. A rendelet augusztus 1-én lép hatályba.

Az 1941. vagy korábbi termésű zabonára az 1942. augusztus 1-től kezdődően a rendeletben megállapított árak érvényesek.

Rendezték a tei és tejtermékek árát

Rendeletet adott ki a közellátási miniszter a tej, tejtermékek ár-megállapítására vonatkozólag is. A vidéki termelői tejárak (ipari tej) konstrukcióját a rendelet teljesen megváltoztatta, amennyiben 11 fillér felárral növelt rögzített tavalyi árakkal szemben összegszerű termelői árakat állapított meg. Ezt a fix árat ab dolgozó, vagy városi feldolgozó üzem literenként 34 fillérben állapítja meg a rendelet azaz, hogy a termelő a gyűjtési és fuvarozási költségek levonásával sem kaphat kevesebbet literenként 28 fillérnél.

A vidéki fogyasztói tejárakat szintén számszerűen állapítja meg a rendelet, éspedig falun literenként 34 fillérben, azokban a törvényhatósági jogú városokban, ahol városi tejellátó üzem nincs, 38 fillérben, ahol tejellátó üzem van, ott 40 fillérben. A tejárak emelkedésének megfelelően a tejtermékek ára is emelkedett.

A vaj fogyasztói ára az ország egész területén 7.80 P kg-onként. Az egységes trappista sajt ára 3.90 pengő.

A tejföl fogyasztói ára literenként falun 1.40, megyei városokban 1.50, törvényhatósági jogú városokban 1.70 pengő.

Falun félkövér turó ára kg-ként 1.10, soványé 0.90, megyei városokban félkövéré 1.20, soványé 1 pengő. A törvényhatósági jogú városokban a félkövéré 1.35, a soványé 1.05 kilónként. Az árak július 24-én lépnek hatályba.

A július 23-án kiadott miniszteri rendelet megállapítja a búza, rozs, kétszeres, árpa és zab 1942.-43. gazdasági évre érvényes árát. A rendelet szerint 1942-ben termelt 78 kg. súlyú szokványminőségű búza termelői ára az ország bármely feladó állomásán 100 kg-onként 30 pengő. A 71 kg. szokványminőségű idei rozs 28 pengő. A kétszeresre a rozsra megállapított rendelkezések irányadóak. A 65 kg. súlyú szokvány idei takarmányárpa termelői ára 100 kg-onként 24.50, bármely feladó állomásán, a kopszárpa termelői ára 50 pengő. A rendelet az 1942-ben termelt legalább 65 kg. súlyú sórárpa termelői árát az ország bármely részén 100 kg-onként így állapította meg:

Közönséges sörre 29. elsőrendű 30. Fiváló 31 pengő. A 41 kg-os súlyú szokványzab 27 pengő. Ezek az árak a legmagasabb és legalacsonyabb árak tekintendők, amelyek-től eltérő árakat a termelő részére nem szabad kifizetni. A rendelet július 23-án lép hatályba.

Három minisztérium együttesen dönt a debreceni villanyáramemelés ügyében

Budapest, július 22. MTI jelenti: A hivatalos lap csütörtöki száma közli a kormány rendeletét a villamos energia árának megállapítása tárgyában. A rendelet szerint a közellátási miniszter az iparügyi miniszterrel egyetértve, ha pedig a villamosmű fenntartója közszeg,

vagy város, a belügyi és iparügyi miniszterrel egyetértve rendelettel állapíthatja meg az 1941. évi november 1. napja után szolgáltatott villamos energia árát. A villamos energia vevője, fogyasztója köteles az így megállapított árat megfizetni.

Kiváló értékkel gazdagodik Debrecen kulturélete dr. Bánáss László, új római katolikus plébános személyében

Tegnap számunkban elsőként közöltük olvasóközönségünkkel, hogy dr. Scheffler János szatmári püspök, a nagyváradi egyházmegye apostoli kormányzója augusztus 1-ével saját kérelmére felmentette a debreceni plébánia vezetésétől dr. Lindenberger János prépost-plébános kanonokot s helyette az adminisztrációs ügyek vezetésével dr. Bánáss László tb. kanonok, pápai prelátust, nagyszalontai esperes-plébánost bízta meg. Jóllehet ez a megbízás ideiglenes jellegű, mert a végleges kijelölést Róma csak későbbi időpontban, előreláthatólag október táján fogja eszközölni, beavatott körökben biztosra veszik — s ha valami váratlan fordulat nem történik, kétségtelen is —, hogy személyében kell látnunk a debreceni katolikus hitélet új irányítóját.

Dr. Bánáss László 1888. október 14-én született, 1912-ben szentelték pappá. 1923-ban a nagyváradi Orsolya-zárda tanítóképzőjének igazgatója és hitoktatója lett, 1925-ben kapta a pápai-prelatusi címet és kiüntetését. Később Nagyszalontára került esperes-plébánosnak s időközben tb. kanonokká lépett elő.

A debreceni plébánia vezetésével való megbízásával kapcsolatban egyik nagyváradi lap társunk a következő me-

leg és ránk, debreceniekre is örvendtes sorokat írja róla:

„Dr. Bánáss László számára nemcsak magas előléptetést, hanem fényes elg-tételt is nyújtott a püspök ezzel a megbízattal. Nem akarjuk a multakat megbolygatni, de ez felesleges is, hiszen mindenki tudja, hogy ez a kiváló pap büntetésképpen kapta politikai nyomásra a nagyszalontai „száműzetést”. Nagy kulturája, kiváló képzettsége és adottságai arra predesztináltak, hogy jelenlény katolikus kultúrcentrumban működ-jék, de a politikai gyűlölet mást diktált. Emlékezzünk jól, amidőn a nagyváradi Cazel de Vest című román napilap cikksorozatban támadta meg azért, mert a Vatikánban, ahová több ízben vezetett utóállambeli magyar katolikus zarándok csoportot, magyarságát nem rejtette véka alá. Uldözni kezdte a nacionalista román sajtó, mint nagyváradi zárdáigazgatót is.

Mindenki lelkes örömmel veszi tudomásul, hogy most végre tudásának, tehetségének és műveltségének megfelelő pozícióba jutott. Debrecen kulturélete olyan tényezővel gazdagodik benne, akinek működése még sok maradandó eseménynel és mozgalommal fogja a hajdúváros közművelődési fejlődését gyarapítani.”

Új rendszer a honvédeknek küldendő adományok felajánlásánál és szétosztásánál

A honvédelmi miniszter felhívása a honvédeink részére szeretetadományok gyűjtése és felajánlása tárgyában.

A háború első perceitől kezdve a társadalom minden rétege példás együttérzéssel igyekszik szeretetadományok felajánlásával kifejezésre juttatni a harcoló hőskért érzett szeretetét, háláját és megbecsülését. A szeretetadományoknak egy központi tárolási helyre való beszállítása az egyes csapatok között felosztása és a hadművelleti területre való juttatása eddig egységesen szabályozva nem volt, ami nemcsak az egész akció lebonyolítását késleltette, hanem főleg ami az igazságos elosztást illeti, bizonyos aránytalanságok nem voltak elkerülhetők. Ezeket a hiányokat óhajta a honvédelmi miniszter legutóbb kiadott rendelete segíteni, amely szerint a

szeretetadományok adományozását a honvédelmi minisztérium útján központilag kívánja irányítani ami által azoknak a legrövidebb időn belül a hadművelleti területre való juttatása is a leginkább biztosítottá van.

Ebből az intézkedésből kifolyólag a honvédelmi minisztérium mindenkit, nemcsak az egyéneket, de a testületeket, egyesületeket is felkéri amelyek honvédeink részére szeretetadományokat gyűjtenek, vagy felajánlanak, hogy a felajánlott, vagy gyűjtött szeretetadományokat a területileg illetékes hadtestparancsnokságnál, kerületi parancsnokságnál jelentsék be, amely azokat a neki alárendelt élelmiszerraktárba szállíttatja és a honvédelmi minisztérium intézkedésére szakszerűen kezelteti. Adományaink felajánlása-
kor gondotunk mindig arra, hogy

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

Ma utoljára a kacaglat magyar vigjáték:

A nőnek mindig sikerül!

és Walt Disney rajzos trükk-filmje: „AZ ELVARAZSOLT KASTÉLY”

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor. Híradó! Híradó!

szokot egyenlő arányban szétosztva azok a magyar testvéreink kapják, akik életüket kockáztatva, érettségük harcra való. Ezért felesleges meghatározni az adományozónak a rendelkezést. Csak olyan cikkeket adományozunk, amelyek közlekedés elkerülhetetlen nehézségei mellett is kifogástalan állapotban érkezhettek rendeltetési helyükre. Romlandó élelmiszert küldésük mellőzzük. A pénzbeli adományok a 177.221 sz. csekk számlára küldendők.

Kardoss igazgató 120.000 pengőért pereli Szeged városát

Néhány hónappal ezelőtt Szeged városa azonnali hatállyal felbontotta Kardoss Géza szinigazgatóval kötött szerződését. A város szinügyi bizottsága azzal indokolta az új szerződés felbontását, hogy az igazgató nem tudott megfelelni a szerződésben leszögezett feltételeknek. Kardoss Géza nyilatkozott ebben az ügyben s mint leglényesebbet leszögezte, hogy 120.000 pengős kártérítési pört indít Szeged ellen a szerződésnek szerinte egyoldalú felbontása miatt.

ÖTEVI DOLOGHÁZAT KAPOTT A MAJOMKETREC ELŐTT TETTENÉRT ZSEBTOLVAJ

Budapest, július 22. Sütő Pál szobafestősegédet mint zsebtolvajt ismerik a rendőrségen.

Eddig már tizenötöszer büntették meg, utóljára háromévi szigorított dologházi őrizetre ítélték.

Innen feltételes szabadságra került tavaly tavasszal. Június 30-án kiment az Állatkertbe „szemléltartani”. Észrevette, hogy a majomketrec előtt nagy tömeg áll, főként székely leányokból álló kiránduló csoport szórakozók a majmok mutatványán. Ezt a kedvező alkalmat elkarta kihasználni Sütő Pál és az egyik leány tarsolyát óvatossággal kinyitotta, de amikor a pénzt kiemelte, tettenérték. Lefogták a kezét és rendőrnök adták át.

Abüntetőtörvényszék a megrögzött zsebtolvajt ezért legalább öt évig tartó szigorított dologháza ítélté.

A tábla és most végső fokon a Kúria színeti tanácsa dr. Maday Guidó elnöke mellett tartott tárgyaláson dr. Miskolczy Ágost koronabíróhelyettes felszólalása után helybenhagyta az ítéletet.

Véres kettős szerelmi dráma a kútvolgyi tüdő- szanatórium előtt

Hódmezővásárhely, július 22. A Hódmezővásárhelytől mintegy 15 km-re fekvő Kútvolgyen levő tüdőszanatórium kapujában véres szerelmi dráma történt.

A kora reggeli órákban a kapuban járókélők vértócsában fekvő, eszméletlen férfit és nőt találtak.

A nő már halott volt, a férfi még él és amikor nemsokára magához tért, elmondta, hogy féltékenységből megölte menyasszonyát. Nagy Julianna szanatóriumi ápolónő, majd magával akart venni. A nyomozás megállapította, hogy a gyilkos férfi Gál Lajos borbélyeség, régóta udvarol az ápolónőnek, akit mostanában el is jegyezték. Az utóbbi időben azonban féltékenységgel kezdte üldözni a leányt, aki emiatt kiadta az útját. Legutóbb is azért kereste fel Gál a leányt, akit sétára hívott a szanatórium előtti útra.

Beszélgés közben Gál Lajos borotvát rántott elő és rövid dulakodás után egyetlen metszéssel átvágta a szerencsétlen nő torkát. A metszés halálos volt. Nagy Julianna pillanatok alatt elvérzett.

Gál Lajos ezután saját nyakát vágta át a borotvával, de magán nem ejtett halálos sebet. Ezután eszméletlenül terült el a leány holtteste mellett. A szerelmi dráma áldozatát behozták a szanatórium halottsházába, a gyilkos borbélyeségét pedig a hódmezővásárhelyi kórházban őrizetbe vették.

A közellátási miniszter megállapította a sertések és zsir árát

Budapest, július 22. MTI jelenti: A közellátási miniszter rendelete a sovány sertések árát kg-onként a következőképp állapítja meg: 25 kg-os 3,20, 40 kg-os 2,59, 55 kg-os 2,30, 70 kg-os 2,13, 85 kg-os 2 pengő. A hizott sertések termelői ára az új orszábszabályozás szerint kilónként a következő: 145 kilós 2,10, 130 kilós 2,05, sonka süldő 1,98. A zsír, zsírszalonna és hajt fagyasztási árát a rendelet az egész országban negyven fillérrel emelte fel. Tehát ezeknek az árak az ország egész területén a következők: sertészsír 3,80, zsírszalonna 3,34, hajt 3,60. A rendelet július 23-án lép hatályba.

Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter Szegeden

Szeged, július 22. Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter Szegedre érkezett a város kulturális intézményeinek megtekintésére. A kultuszminiszter első útja a Fogadalmi Templom sirboltjába vezetett, ahol Klebesberg gróf koporsójára koszort helyeztet el. A miniszter ezután az egyetem épületeket szemlélte meg, majd megnézte az egyetem központi épületét, meglátogatta a városi múzeumot. A kultuszminiszter délelőtt Tu-

kacs Sándor főispánnal szűkkörű ebéden vett részt. (MTI)

Szeged, július 22. Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter szerda délutáni órákban Tukacs Sándor dr. főispán és néhány szegedi közéleti vezető személyiség társaságában rövid sétát tett Ujszegeden. A miniszter az esti menetrendszerű gyorsvonattal titkára kíséretében visszautazott a fővárosba. (MTI)

Zsidót csak akkor lehet értelmiségi munkakörben foglalkoztatni, ha a munkaadó nemzsidót is alkalmaz

Budapest, július 22. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a minisztériumnak az 1939. IV. tc. 17. §-a második bekezdésének végrehajtása tárgyában kibocsátott 4410-1942. M. E. számú rendeletét, amely szerint a magánalkalmazás körében értelmiségi alkalmazottként zsidót egymagában nem, hanem csak abban az esetben lehet fog-

lalkoztatni, ha a munkaadó legalább még egy nemzsidót is foglalkoztat értelmiségi munkakörben. Azoknak a munkaadóknak számára, akik ennek a szabálynak a multban nem feleltek meg, a rendelet büntetlenségét biztosít, feltéve, hogy a munkaadó a jogszabályellenes helyzetet a rendelet kihirdetésétől számított harminc nap alatt megszünteti.

Sikerekben gazdag évről számol be a református gimnázium évkönyve

Több mint 100 oldal terjedelemben jelent meg a debreceni református Kollégium gimnáziumának évkönyve az 1941-42. iskolai évről dr. Kun Sándor igazgató közlésében. Az igazgató az évkönyv bevezető cikkében hosszabban emlékezik meg dr. Molnár Pál, Ostváth Ödön és dr. Tóth Béla tanárokról, akik a tanév kezdetén vállalták ki az intézet tanári karából. Dr. Molnár Pált a máramaroszigeti református gimnázium igazgatótanácsa az intézet vezetésére meghívta helyettes igazgatói minőségben. Ostváth Ödön nyugalmába vonult, dr. Tóth Béla pedig a székesfehérvári református gimnázium választotta meg rendes tanárára. A megemlékezés ismerteti az említettek életrajzi adatait, tanári, tudományos és egyéb téren kifejtett munkásságukat.

A jubileumi évvel kapcsolatban több nagyértékű előadás hangzott el az intézet ünnepségén Széchenyiről. Az évkönyv közli „Széchenyi tanítása” címmel dr. Varga Zoltán, az intézet ismert nevű tanárának az évnél ünnepélyen elmondott beszédét és dr. Makkai Sándor egyetemi tanárnak az intézet Széchenyi-ünnepélyén „Széchenyi és az ifjúság” címmel tartott előadását. Mindkét előadás nagymértékben emeli az amúgy is kiváló belső és külső kiállításban megjelent évkönyvet. Az iskola mulljáról szóló ismertetés után ízelítő kapunk az intézet nevelőmunkájából az elmúlt iskolai évről szóló beszámoló során. A hivatalos látogatásokkal kapcsolatban jelentős helyet szentel az évkönyv D. dr. Révész Imre püspök látogatásának, aki a meglátogatott órák alapján kijelentette, hogy a tanári kar hivatalának teljes tudatában van. Különösen kiemelte a táj- és népkutató szakosztály kibontakozását.

A továbbiak során kitérünk az évkönyvből, hogy a tanári kar számos tagja rendkívül sokoldalú iskolán kívüli munkát fejtett ki az elmúlt tanévben is. Tanulmányi kirándulásokat a rendkívüli körülmények szolgáltatta nehézségek miatt csak Debrecen közvetlen környékére tettek az egyes osztályok két ízben: ősszel és tavasszal.

Számos ifjúsági egyesült szolgálta a növendékek továbbképzését az előírt tanulmányokon túlmenően. Szép eredményes munkát végzett D. dr. Nagy Sándor vallás tanár elnökségével az „Arany Já-

nos” önképzőkör és ennek „Csűrő Balint”-táj- és népkutató szakosztálya, dr. Végh József, a természettudományi szakosztály dr. Mester István, a történelmi szakosztály dr. Varga Zoltán, a Kis Önképzőkör Rábold Gábor, az Ifjúsági Segítő-egyesület D. dr. Nagy Sándor, az Enekar és Zenekar Szigelgy Gyula, a „Tisza István” Sportkör Vitéz Váry Sándor és Czuna Ferenc, az Ifjúsági Madárvédelmi Egyesület dr. Nagy Jenő, az Aero-kör László Géza, a Diákkapitány Szabó István, a Cserkészcsapat és Ifjúsági Vöröskereszt Egyesület Rábold Gábor és Csorba András tanárok vezetésével.

Igen szép eredményeket értek el az elmúlt tanévben is az intézet növendékei az országos versenyeken. A középiskolai tanulmányi versenyen a gimnázium összteljesítménye országos viszonylatban harmadik, vidéki viszonylatban pedig első volt. Kállay Ferenc VIII. b) o. t. a természettudományi, Papp László VIII. a) o. t. a latinban, Csáthy Károly VIII. b) o. t. a természettudományban 4. V. Berezi Imre VIII. b) o. t. pedig a földrajzban 6. lett. A táj- és népkutatás terén Papp László VIII. a) és Mikó Sándor VIII. a) o. tanulók szerepeltek dícséretre méltó, kiemelkedő eredménnyel az Országos Táj- és Népkutató Intézet és a Tisza István Tudományegyletem Magyar Néprajzkutató Intézete által rendezett versenyeken. Az intézet legjobb, magastokai országos sebességű versenyen előkelő helyezést elért gyorsíró növendéke Ecsedy Béla VIII. a) oszt. tanuló volt. A testnevelés terén a tornászcsapat tett ki magáért: megnyerte az országos csapatbajnokságot. Tagjai voltak: Balla Tibor VIII. b), Dohár István VIII. b), Kriseh Ernő VIII. a) Máthé Lajos VIII. a), Böszörményi Ernő VI. b) és Papp Zsolt V. a) oszt. tanulók. Balla Tibor valamennyi egyéni számban első lett a bajnokságot.

Eredményesen folyt az intézetben a külföldi diákokkal való levelezés, különösen a testvér fiúkkal. Ezenkívül kivette részét az ifjúság a jótékony és szociális munkából is.

Megnyugtató tanulmányi eredményről számol be az évkönyv, amennyiben az osztályozott tanulók 87,6% százaléka megfelelt a követelményeknek. Számosan részesültek különféle segélyekben, ösztöndíjakban és jutalmazásokban.

A különben, illetőleg jelesen végzett növendékek névsora osztályonként a következő:

I. a: Jákó Zoltán, Kaszás Gábor, Kató Gergely László, Orosz Árpád, Flépp István Gábor (magánt.), Zsuga Miklós (magántanuló).

I. b: Csiba Kálmán, Erdei Ferenc, Kárpáti Andor Ödön, Sallay Béla, Somorjai László Miklós, Ury Ferenc, Vida Imre, Vig István.

I. c: Főnyad Gyula, Lassányi József, Nyéki Balázs, Szilágyi József, Vattai Miklós Géza.

II. a: Budai Gyula, Fehér András Miklós, Haló Sándor, Nagy Géza István, Patáki József, Varju Gábor, Virágh László Kálmán, Zsuga Miklós (mt.).

II. b: Fehér Sándor, Gacsó Sándor, Tóth Ferenc, Török Csaba Sándor.

III. a: Gacsályi László, Kiss Demő, Kocsis Béla, Nagy Gyula, Péter Zoltán, Szatmáry Sándor, Tarr Lajos, Zsádon Béla.

III. b: Jakucs Pál, Léder József, Nagy János, Papp László György, Tóth Ferenc, Varga Sándor, Zsindely Attila Lóránd.

IV. a: Csernátony-Hoffer András, Kovács Géza György, Sallay Géza, Szmó Aladár Ottó, Steinkugler Lipót Béla, Ury Zoltán.

IV. b: Fekete Ferenc Lajos, Gacsályi Géza László, Huszti Gábor Kálmán, Kormány Károly, Puskás Béla.

V. a: Csáky Benjámín Adolf, Fehér Ottó, Jakucs László, Keresztessy Attila, Kun Ákos Sándor, Tolnay Imre, Vekerdy József, Zsigó László.

V. b: Báthly Károly, Buzgó József, Kaszás Imre, Kálz János, Madarász István, Varga Gyula, Vedres István.

VI. a: Bartha Árpád, Botos Géza, Böszörményi Ernő, Demjén József, János Béla, Kondor Ervin György, Nagy József Szűcs Gyula, Tóth Ferenc, Tóvisi János.

VI. b: Gajdos György, Gál István, Kádár Sándor Károly, Kónya László, Múdi György István, Pető Lajos, Szabó Vince.

VII. a: Balogh Ernő István, Nagy Tibor, Rozgonyi András, Tóvisi József.

VII. b: Biky Gábor, Gál Gyula, Horváth Géza, Kasza Lajos, Kathó Jenő, Kolonay Béla.

VIII. a: Ecsedy Béla, Kocsár László Tibor, Mikó Sándor, Papp László, Szabó Sándor.

VIII. b: Csáthy Károly, Dohár István, Grigácssy László, Kállay Ferenc Zoltán, Ohning Miklós, Veress Pál.

Végezetül részletes statisztikai adatokat és tájékoztatást közöl a nagy gonddal és alaposággal összeállított évkönyv.

Szigoru szállodai rendszabály Bukarestben

Bukarest, július 22. (TP) A bukaresti rendőrigazgatóság új rendszabálya szerint a Bukarestbe érkező utasok a szállodákban csupán 7 napon át lakhatnak. A szállodai szobáknak csupán 15 százalékot szabad havi bérbe kiadni, de ehhez minden esetben rendőrigazgatósági engedély szükséges. Zsidók nem vehetnek ki havi bérletre szállodai szobát. Szállodai szobákban nem lehet magánirodát fenntartani.

15-35 százalékkal emelhetik a színházi helyárakat

A szinigazgatók, színházak súlyos gazdasági helyzetére és megnövekedett kiadásaira való tekintettel, egyöntetűen kérelemmel fordultak a kultuszminiszterhez és kérték, hogy engedélyezze a színházi helyárak 40 százalékkal történő emelését. A kultuszminiszter ma hozott döntést az ügyben és engedélyezte, hogy a színházi helyárakat általában 25 százalékkal emeljék. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy az egészen olcsó helyárakat 15 százalékkal emelik s az emelés a legmagasabb helyárakig növekszik, ahol is 35 százalékos emelést tesz ki. A fel-emelt helyárakat az 1941. szeptember elsejei helyárak alapján kell kiszámítani. A színházak bérletét a kultuszminiszter engedélye nem érinti, amennyiben a bérletek árának emelését minden színház saját maga határozza meg. A ruhatári díjak emeléséhez a kultuszminiszter nem járult hozzá. A miniszter engedélye alapján a helyáremelést azonban életbe lehet léptetni.

Hétfő óta folyik az expresszörítés az István Gőzmalomban

Már el is indult az első liszt szállítmány Debrecenből Máramaroszigetre

Lossonczy István közellátási miniszter egyik legutóbbi mondott beszédében utalt arra, hogy az ország lakosságának augusztus havi liszt-szükségletét már az ideai termésből fogják fedezni. Kormányintézkedés gondoskodott arról, hogy a termelők korpajuttatásban részesüljenek, ha kiesélt gabonájukat júliusban szállították, illetve szállítják őrlésre. Az eredmény nem is maradt el, a hét folyamán országsszerte megkezdődött az új gabona őrlése, úgyhogy az augusztusi szükséglet mindenütt idejében biztosítva lesz.

Debrecenbe pénteken futott be az első vagon szállítmány az István Gőzmalomba s ezt még összesen hét vagon követte aznap és szombaton — mint értesülünk Szilágyi Minálytól, a malom cégvezetőjétől. Lázasan folyik most a munka az irodában, néhány percet azonban készséggel rendelkezésünkre bocsát.

Megtudjuk, hogy az új búza őrlése, az u. n. expresszörítés hétfőn kezdődött meg. A szemek elég szárazak, úgyhogy az őrlés nem ütközik nehézségbe. Aránylag kevés az eddig

beérkezett mennyiségben olyan, amelyik esőt kapott s nedvesebb, az ezután befutó szállítmányokban pedig még kevesebb lesz.

— Igen szép az új liszt — mondja Szilágyi cégvezető, — jóminőségű az ideai termés, ez már most megállapítható.

Nemcsak Debrecen közvetlen környékéről futottak be eddig szállítványok, hanem távolabb eső helyekről is, mint Karcag, Tiszafüred, Egyek. Az első vagonnal például Karcagról érkezett. Most pedig már egyre sűrűbben jönnek a szállítványok, mert aki csak teheti, nem szalasztja el a korpajuttatás kedvezményét.

Mint érdekességet említhetjük meg, hogy nemcsak elég messziről érkezett az első vagon búza, hanem még messzebbre jutott el a belőle őrlött liszt. Rögtön az őrlés után Máramaroszigetre indították utnak az első újliszt-szállítmányt. Ez a tény is mutatja, hogy Debrecen milyen fontos szerepet játszik az elég távoli Kárpátalja ellátásában.

Felakasztotta magát, mert ő s sze veszt a szomszédokkal

Kovács Krisztina 52 éves Domb utca 2. szám alatt lakó szakácsnő a múlt délután öngyilkossági szándékából felakasztotta magát a padlás gerendájára, de mivel egyik lakó éppen ruhát szárítani ment a padlásra, így idejében felfedezték Kovácsné tettét és levágták a kötélről.

Rövid mesterséges lélegzés után sikerült magához téríteni az öngyilk-

kosjelölt szakácsnőt, aki kihallgatásakor elmondta, hogy az udvarban egyik lakó méltatlanul és jogtalanul megtámadta s ez annyira felidegesítette, hogy bánatában és felingerült állapotában nyomban felszaladt a padlásra és felakasztotta magát. Állapota már kielégítő s az újabb öngyilkossági szándékáról is lemondott.

Jövő héten Debrecenben is megkezdődik a véradás

Már eddig több százan ajánlottak fel véruket

A Turul Szövetség debreceni kerülete Attila Bajtársi Egyesületének kezdeményezésére nemrégiben Debrecenben is megszervezte a helyi Vöröskereszt az önkéntes véradó szolgálatot. Ismeretes, hogy néhány hét óta lehet jelentkezni véradásra, ezideig azonban még csak a jelentkezéseket fogadták el, a véradásra nem került sor, részben mert a jelentkezőket alapos orvosi vizsgálatnak vetik alá és ezután döntenek, hogy szükséges, illetve használható-e a jelentkező vére. Másrészt a vérkonzerválása olyan nagyszabású munkálatokat vesz igénybe, hogy ezeket csak egy bizonyos számú jelentkező esetén érdemes megkezdni.

AKI MEG NEM ADHAT VERT ÉS AKI CSAK PÉNZERT AKAR

A Simonffy utcai felvételi helynél a jelentkezőket Kovács Tibor, az Attila B. E. vezére látja el utasításokkal és fogadja el a jelentkezésüket. Hivatalos óra eddig délelőtt és délután volt.

— Az érdeklődés — mondotta Kovács Tibor —, esetenként változik. Amikor újabb hírdetményeket és közleményeket teszünk közzé, akkor egy két napra mindig felélénkül a jelentkezés, a közönség azonban valahogy elfelejtkezik később róla.

— Eppen ezért elhatároztuk, hogy a hivatalos óra ezentúl délelőtt 10-től délután 2-ig fog tartani megszakítás nélkül. Az eddigi eredményeink általában, azt hiszem, megelégedően elégedve, nagyszámú jelentkezést majd akkor várunk, ha megkezdődik a tényleges véradás,

ami azt hiszem a legjobb propagandá lesz a közönség számára.

— A jelentkezőknek sok megkapó jelenetnek lehetünk tanúi, akad azonban már egy-két felhőritő jelentkező is. Nemrégiben egy egészen fiatal kislány jött véradásra jelentkezni. Elve a gyanúval, megkérdeztem, hogy mennyi idős. Természetesen meg nem volt 18, 16 éves mult, de nem akart belenyugodni, hogy ő nem adhatja a véréit. Mikor kénytelen voltam neki megmagyarázni, hogy sajnos, de csak 18 évet betöltöttek jelentkezhetnek, sírvafakadt. Volt aztán egy sokkal csunyább jelenet, ismeretlen „úr-asszony” jött be azzal, hogy hallotta, véradásra lehet jelentkezni. Rögtön meg is kérdezte, hogy mennyit fizetnek érte? Mikor megmagyaráztam, hogy ez önkéntes véradás, kijelentette, hogy így nem érdekli, ő azt hallotta... és ha fizetünk neki 100 pengőt, akkor hajlandó ő is... Hála Istennek eddig ő volt az egyedüli ilyen.

CSAK EGY KIS SZURÁS

A jelentkezők felvételük után a klinikatelep közegészségügyi intézetébe mennek, ahol előzetes vizsgálatra próbavért vesznek tőlük. A vizsgálatok vezetője dr. Herpay Zsombor egyetemi tanársegéd. Mikor meglátogattuk a közegészségügyi intézetben, éppen ezzel volt elfoglalva. Az előszobában hat-nyolc várakozó ült szőnyejeikkel a kezükben. Feltűnt, hogy mennyi sok közülük a nő. Férfit csak egyet láttunk. Ennek lehet az a magyarázata, hogy délelőtt nem mindenki ér

6 sláger cikk

Voál <small>piazar ruhamintákban műrostmentes anyagból 3-70</small>	3-43	Férfi műselyem ing <small>legjobb minőség 12-100</small>	10-66
Flokon <small>újdonságok legszebb mintákban piazar választékban 4-02</small>	3-37	Férfi alsónadrág <small>zefirből prima minőség 6-10</small>	5-62
Imprimé <small>90 cm. széles gyönyörű minták 5-33</small>	4-02	Női táncnadrág <small>finom műselyem formából 2-74</small>	2-17

Csillag Testvérek József kir. h.-u. 11

Néhány percre megzavartuk a munkájában, röviden elmondotta, hogy mennyire haladt már a helyi véradásszolgálat megszervezése.

— Rövidesen, valószínűleg a jövő héten megkezdődik a vérvétel. Az eddigi jelentkezőktől felvett előzetes vizsgálati vér feldolgozása és az alkalmasság szempontjából való megvizsgálása jelenleg is folyik. A jelentkező karteréjára a vizsgálat eredményeit majd rávezetjük és szükség esetén írásban értesítjük, hogy mikor jelenjen meg véradásra.

— Ismeretes, hogy az emberek véruket szerint négyféle vércsoportba tartoznak. Nekünk csak az A és B csoportba tartozók véreire van szükségünk, nevezetesen az A csoportból kétszer annyi mennyiségre, mint a B-ből. Az előzetes vizsgálat tehát egyrészt ennek a megállapítására szükséges, másrészt azzal is tisztában kell lennünk, hogy a véradásra jelentkezők teljesen egészségesek-e. A jelentkezők, miután a próbát felvettük tőlük, a belgyógyászati klinikára is elmennek, ahol

röntgen vizsgálatnak vetik őket alá.

— A véradásnak az eredeti célon kívül még egy másik jelentősége is van tehát, közegészségügyi szempontból. A megvizsgált egyéneket ugyanis, amennyiben valami fertőző bajt állapíthatunk meg náluk, bizalmasan értesítjük erről, amiről lehetőséges, hogy előzőleg megfelelő orvosi vizsgálat hiján nem is tudott és ingyenes kezelésben részesítjük.

— A kapott vérvagyot megfelelő feldolgozás után Budapestre, az országos központhoz fogjuk felküldeni.

A felvilágosításokat megköszönjük, a tanársegéd nyul a tüje után, jöhet a következő. A bátorítás felesleges is, látszik, hogy egy cseppet sem fél. Pillanatok alatt az ő vére is kis kémcsőbe a többi megvizsgálandó közé kerül, egyelőre ennyi az egész.

Debrecenből már a kétszázötvenegyetedik. De mire az utcára kiérünk, talán már a 260-ik jelentkező vére is vizsgálatra készen fog állani. (sym)

DEBRECENBEN IS FORGALOMBA KERÜL az egységes sör

Nagyszerűen élvezhető a komlóból és círokából készült új sör

A közellátási miniszter rendelkezése értelmében a fővároshoz hasonlóan, Debrecenben is megjelenik ma vagy holnap az egységes sör. Mint minden újat, ezt is fokozott érdeklődéssel és kíváncsisággal várja a fogyasztóközönség. Az eddigi három, söt négyféle minőségű és fokú sörök helyébe ugyanis az egységes sör lép, mint egyedüli, — bármely gyár készítménye legyen is az.

Az új egységes sör minőségének és fokának rögzítése ellenére is két-féle színben: barna és világos színben kerül a piacra, úgy mint az eddigi sörök. Összetétele főleg komlóból és círokából áll, tehát csaknem teljesen új anyagokból, az íze mégis

nagyon izletes és nagyszerűen élvezhető. Zamatával és ízével annyira hasonlít a régihez, hogy „gyakorlott” sörivónak kell lenni annak, aki az első alkalommal észreveszi.

Több, mint valószínű az árákat illetően is történik némi változás. Alkalmilag egy vagy két fillérrel olcsóbb lesz, eltekintve attól, hogy a rendelkezés értelmében nagyobb fázisadóval terhelték a söröket, mint a multban.

Legfőként mindenestre az íz és a zamat fontos az új sörnél, ha pedig csak ezt nézzük, minden bizonyos óriási sikere lesz megjelenésének Debrecenben is.

Leugrott az emeletről a közkórház idegostályának egyik ápolója

Tragikus öngyilkosság történt a mult nap a debreceni közkórház idegostályán. Győry Gábor 33 éves újságkihordó, Kölcsey utcai lakos kora reggel levetette magát az épület padlásáról és meghalt.

Az öngyilkosság ügyében megindult vizsgálat során eddig a következőkben sikerült rekonstruálni az öngyilkosság előzményeit. Győry Gábort harmadik hónapja, hogy beszállították a kórház idegostályára kezelés végett. Betegsége könnyebb természetűnek mutatkozott, így a szokásos legszigorúbb ellenőrzést annyiban lazzították meg számára, hogy megengedték a reggeli takarításnál való segédkezést. Ilyenkor módjában volt hogy huzamosabb ideig a folyosón tartózkodhatott s a többi termekben is megfordult.

A mult reggel takarítás idején történt a tragikus öngyilkosság is. Győry egyideig a folyosón segédkeztet, majd egy seprűt bevitt a tála-

lóba, ahol megtalálta ugyancsak erről a folyosóról nyíló padlásajtó kulcsát, s ezt egy észrevétlen pillanatban magához vette és felosolt az emeletrre. Nem telt bele két perc sem a személyzet már észrevette Győry eltűnését, nyomban keresték is, de az idegbeteg embernek sikerült ekkorra már a padlás szelvéstől nyílásán kibújnia s mielőtt megakadályozhatták volna, levetette magát a mintegy hét méter magas tetőről. Összetört tagokkal terült el a követelen, s néhány pillanat múlva súlyos sérülésébe bele is halt.

A vizsgálat során azt is megállapították, hogy már júniusban is megkísérelt pontosan ugyanezen körülmények között egy öngyilkosságot, akkor azonban csak kisebb horzsolásokat szenvedett. A tetemes engedély iránti kérelem most van folyamatban. A rendőrség egyébként megállapította, hogy mulasztás, vagy felelősség senkit sem terhel Győry Gábor haláláért.

TÁBORI UJSÁG

A M KIR HONVED HADITUDOSÍTÓ SZAZAD KIADASA

Huszonkét év -- tizenkét négyzetméteren

Beszélnék a bútorok

— Saját tudósítónktól. —

A szoba, hol meghitt beszélgetés közben mintha megelevenedne a bútorok története, négy méter hosszú, három méter széles, alapterülete tehát tizenkét négyzetméter.

Az egyik sarokban teljesen indokolatlanul kopott hintaszék áll. A kegyelet tartja itt. Benne halt elhalált a család feje, Eugén G. Nagytudású ember volt, a város egyetemének rektora. Hétszobás lakásának könyvtára messze földön híres. Nem alkudott a bolsevizmussal, így aztán egyvellet kis szobába zsúfolták egész családját. Ő csak ült a hintaszékben, olvasgatott. Keserény mosollyal toltta övére az a néhány falatot, amit saját magától vonta el a szűk napi élelemből. Egy papon szervezete felmondta a szolgálatot, nem bírta tovább az éhezést. Másnap holtnak találták reá.

Eltemették, megsiratták, de még így is éten maradtak a szobában. Fia, Dimitrij G. késő éjszaka járt haza és alig jutott hely neki, hogy reároskadjon az ágyra, melyben feleségével és leányával aludt. Két oklevele volt: egyik a mezőgazdasági egyetemről, másik a jogi fakultásról. Naponta tízennyolc órát kellett szinte szünet nélkül beszélnie, alantás beosztásban, havi 800 rubel éhbérért. (Egy öltöny ruha 2000, egy pár cipő 400 rubel volt.)

Élettársa, Mária asszony, egy tábornak leánya, hűségesen kitartott mellette. Mosott, takarított, eselőd munkát végzett és éjjel-nappal retceve figyelte az ajtót. Hiszen azon kell bezörgetni a titkosrendőröknek, hogy elhúzózzák halálos kínzásra bármelyikükkel, vagy valamennyiükkel. A szervezetet, ahonnan a titkosrendőrökkel várta, eleinte csakának, később GPU-nak, majd NKVD-nek hívták.

Közel negyedszázadig, halálos rémülettel várta, hogy kopognak. Javakorban levő asszony, de hóféher a haja. Arra a kérdésre, mitől őszült meg, fáradt legyintéssel az ajtóra mutat.

A szekrényben alig fértek, de évről évre tágasabb lett a hely. Sorra eladogatták minden értéküket, valami esodálatos számításból, hogy mindig legyen miből a bővebb falatot megszerezni. A szekrény felett áll a rádió, a család kincse.

Ötvenhat óra hosszat álltak sorba, felváltva, hogy hozzájussanak. Megérte —

mondják. Hiszen ez közvetítette az emberi élet üzenetét, Budapest cigánymuzsikáját, Berlin biztatását, Párizs kulturáját, Milánó operáit, Belgrad népzenejét.

Ha felcsavarták esténként a csöveket, azt mondogatták: ez a vacsora. És tényleg ez volt a vacsorájuk...

A szoba közepén egy négyzetméteres asztal. Pár korty jó hazai pálinka kerül reá a haditudósító iszákjából, meg néhány falat enniivaló. Megenyhül a hangulat és a sok szomorú emlék után vidám tikkorról árukkodnak.

Ivás előtt azért kell koccintani — állítják —, hogy mind az öt érzékszervünk résztvegyen az ital élvezetében. Hiszen szemünk látja, nyelvünk ízleli — hát pont csak a hallásunk maradjon ki ebből? Hadd érjen fülünkhöz a barátságosan összekoccinó poharak csengése!

Minden pohárnak külön neve van. Erdékes és jellemző az orosz nyelvnek ez a szokása. A ramka pálinkáspoharat, a sztopka borospoharat jelent. A talpas poharat fuzsznak, a pezsgőspoharát bokálnak hívják, a söröskorsó neve pedig kruska...

A tizenkét négyzetméteres szobát, az előkelő orosz család huszonnégy esztendősen szenvedésének színhelyét kopott fal határolja. Rajta a család személfényének, a fiatal Sojának fényképe, aki egyetemi végzettséggel drámai színésznek ment, hogy segíthessen szüleinek. Hosszabb idő múlva ugyan, de itt is utólrta a városi üldözése, akkor meg beállt egy nyomdoka és években át árkuspapírt hajtogatott, reggeltől estig. Nyelve legyint, mikor erői sző van. Semmi az egész!

Nagyon büszke viszont a kezére. A keserves munka nem hagyott nyomtát fiom, hosszú ujjain.

Odébb a falon, megható gyöngédséggel kereshetve téve két kis zászló. Az egyik magyar, a másik német.

A családó áhílatos arecal, szinte átszellemülten mutat reájuk: — Ez a sokat szenvedett ország utolsó percében érkezett megváltásának jeiképe...

...Igy beszéltek a bútorok egy nagyvárosi lakásban. Oroszország szívében a magyar haditudósítónak.

Az új török kormány megoldja a közellátás égető problémáját

Istanbul, július 22. (TP) A török kabinetnek dr. Refik Saydam miniszterelnök hírtelen elhunyt folytán szükségessé vált átalakítása kapcsán politikai körök pillanatig sem kételkedtek abban, hogy a külpolitikában csak személyi változásról lehet szó, nem irányváltozásról, mert a külpolitika irányát az állam legfelső vezetője, Ismet İnönü államelnök határozza meg. Ez a fellelvés mindenképpen helyesnek bizonyult. Törökország továbbra is kitart szigorú semlegességi politikája mellett.

A kabinet tagjaiban történt változás mindenesetre alkalmat nyújtott arra, hogy az ország legégetőbb problémáját és pedig az élelmiszer- és szükségleti cikkekké való ellátást, valamint az ijesztő mértékben emelkedő drágulást és zugkereskedelmet véglegesen rendezzék. Törökország tavalyi termése gyengébb volt, mint amelyet a kormány bevallott, aminek következménye a kenyérellátás rendkívül nehézséges volt. Kenyerjegyek bevezetése és ezzel kapcsolatosan az élelmiszerpiac nagy részének állami ellátása vált szükségessé anélkül, hogy az ezzel elérni remélt célhoz akár egy lépéssel is közelebb jutottak volna.

Ma már kétségtelen, hogy Refik

Saydam kormánya kényszerrendszabályaival több hibát követett el. Így mindenekelőtt túlságosan alacsonyban állapította meg a gabona árát, úgyhogy a gazdáknak semmi érdekük sem fűződött a gabona termeléshez, jóllehet az Törökországnak érdekében állott.

A kenyérjegyeknek a kisebb városokban és a vidéken való bevezetése sok félreértést okozott, amely tényleg nem lehetett előre látni. Anatóliának sok részében egyáltalában nem tudtak a kenyérjegyekkel mit csinálni, mert hiszen a lakosság legnagyobb része irástudatlan és mindennemű nyomtatványtalan tanácsalattal áll szemben. A parasztok kenyérüket csak úgy, mint azelőtt is, maguk süítették és kenyérjegyeiket városi rokonalknak és barátalknak küldötték, akik ezen az úton némiképp segítettek. Sokkal rosszabb volt azonban, hogy valóságos üzérkedés fejlődött ki a kenyérjegyekkel, amelyeket a vidéken olcsón összevásároltak, a városokban viszont nagy haszonnal továbbadtak. A zugkereskedelem hírtelen felburjánzott és nagy virágzásnak indult: akinek bármilyen készlete vagy feleslege volt, viszatartotta és mind fantasztikusabb árakon, titokban vitte a piacra. Mindez a fogyasztóknál erősbödő

felháborodást keltett a kormánnyal szemben, amelynek szemére hányták, hogy a lakosság szükségletéről nem gondoskodik kellő körültekintéssel és erőlyel.

Az új miniszterelnök, Szükrü Szaracsoglu ezen ügy segítette, hogy a földmivélsügyi és kereskedelemügyi tárcát új emberekkel töltsék be. Kereskedelmi miniszter Izmir volt polgármestere Behdjet Uz Bedet lett, aki állítólag Törögország legkiválóbb szervezője. Az új kereskedelemügyi miniszter a régebbi hibákat tényleg esodálatos gyorsasággal és alaposággal irtotta ki. Mindenekelőtt arra való tekintettel, hogy az idel termés lényegesen jobb, mint a tavalyi, az élelmiszergazdálkodást legnagyobb részben szabadabbá tette; csak arra szorították, hogy annyit kezeltesen

államilag, amennyire a nagyobb városok és a hadsereg ellátásának fedezésére szüksége van. A kisebb parasztiok terményeiknek háromnegyedét megtarthatják, a nagyobb parasztiok 65 százalékát és csak a nagybirtokosok voltak kötelesek termelésük felét leszállítani. Egyidejűleg 50 százalékkal emelték a régebbi átvételi árakat. Ez az ár-emelés megterheli ugyan a kisembert, de a másik oldalon a földművesnek, illetőleg gazdának és az élelmiszerkereskedőnek észerü nyereségi lehetőséget biztosít. Mindenesetre máriól-holnapra megszűnt a zugforgalom.

Az új török kormányt nem a nagy politika, hanem ezen rendszabályok szempontjából kell igazságosan megítélni.

A püspöktúrdói hullám-mester tragédiája: eljegyzése napján megölte a villamos áram

Megdöbentő szerencsétlenség történt a múlt délelőtt a Püspöktúrdóban: Anderkó Árpád, a Hullámfúrdó alkalmazottja a szivattyú gépházában megölte a villamos áram. Délután még mosolyogva tett eleget a közönség hangos óhajának: „Hul-lám! Hul-lám!...”

Tecéik tudni — mondta volt ilyenkor a derék hullám-mester — szívesen adnék gyakrabban hullámot, de a mai szűkös világban kímélni kell a gépszíjat. Amikor pedig tarajos hullámokat vett a medence vize, Anderkó Árpád ott figyelt a parton ugrásra készen. Sok úszni nem tudó, de kíváncsiskodó asszony népet emelt ki évek folyamán a langyos hullám-vízből.

Tízennégy éve, hogy alkalmazásban volt nálunk Anderkó Árpád — mondja Komzsis Sándor igazgató — és ez idő alatt igen megszerették a szorgalmas embert. El sem tudom képzelni, hogyan történhetett a tragédia. Szakember volt s amellet körültekintő. Lehetetlen elképzelni másként a szerencsétlenséget, minthogy megszüdült, vagy eleszúzott és rázuhant a huzalra, úgy érte a halál.

A kora délelőtti órákban egy helygy sélt a hullámfúrdó előtti fasorban. Egerszer csak megállott a szivattyúgépház közelében:

— Vajami különös, égett szagot érzek — szólt férjének. Aztán jelentették a dolgot a csendőrmestereknek.

Közben keresték Anderkót, akit valaki látott félórával előbb a gépház felé menni. Az orvos is hamar előkerült, benyitolták a kisajtót, szörnyű látvány. Ott feküdt Anderkó Árpád holtra váltan, megpörkölődött fejével és végtagokkal az egyik motor tövében.

Az orvos konstataulta a beállott halált. Utóbb szakbizottság szállott ki a helyszínre. Ez megállapította, hogy Anderkó Árpád, aki több éve kezelte a gépházat és szakember, olyan vezetékhez nyúlt, mely nem volt szigetelve. Talán javítani akart valamit a szivattyú gépházban, hogy zavartalanul tudja szolgáltatni a nagyközönség hullámzó-kedélyét. S a gép, mely annyi örömet nyújt, amikor ereje megindítja a hullámverést, most kioltotta mestere életét.

Egy napig síma volt a Hullámfúrdó medencéjének vízfelülete. A máskor zakatoló gép pihent és elnémult gazdája is. Csak az a szép kislány zokogott felcsukló zokogással, akit aznap óhajtott gyűrűs menyasszonnyá tenni a tragikus sorsú Anderkó Árpád...

Kerületi tüzoltó tanfolyam Debrecenben

Tegnap volt a XXIV. kerületi tüzoltó tanfolyam záróvizsgálja s a most végzett hallgatókkal együtt 978 önkéntes, köteles és magántüzoltóság tagja kapott tiszti oklevelet. A záróvizsgát dr. Orosz Árpád tb. tanácsnok nyitotta meg s rámutatott a tüzoltóság tüzoltói, nemzetvédelmi és légóttalmi szerepére. A hallgatók a megtartott vizsgán igen jó eredményt mutattak fel úgy az elméleti, mint a gyakorlati képzettség tekintetében.

A tanfolyam parancsnoka dr. vitéz Ronesik Jenő kerületi tüzrendészeti felügyelő volt, előadói pedig a hivatásos tüzoltóság tisztjei, továbbá dr. Somlyódy Ferenc Szabolcs vármegye tüzrendészeti felügyelője, Rehak Tamás nagyváradai tüzoltóparancsnok, Biró Áron nyiregyházi tüzoltóparancsnok, Csobay László okl. gépészmérnök, Bartha István villamosmérnök és Csutoros Sándor ref. lelkész. Látogatási bizonyítványt a következők kaptak: Balla Dezső ref. kántortanító Szulóka, Banó József hiv. tüzoltó Debrecen, Dubla István szikvizgyáros Körösmező, Czeglédi Jenő ref. kántortanító Gebe, Dobra Zoltán állami tanító Uglya, Erdei Imre ref., tanító Vasmegeyer, Gima János hiv. tüzoltó Nyiregyháza, Krizsán Sándor férfliszabó Békéssámszon, Kocsis István doh. gyári munkás Debrecen, Lóki Sándor

hiv. tüzoltó Debrecen, Nagy Sándor hiv. tüzoltó Debrecen, Nagy Sándor doh. gyári munkás Debrecen, Neiszter Péter rk. tanító Püspöktele, Pécsi László málmú munkás Debrecen, Radnai János doh. gyári munkás Debrecen. — Szegedi Miklós hiv. tüzoltó Hajdúszoboszló, Székely István János rk. tanító Felsőbárány, Tóth Ferenc községi jegyző, Nagyhalász, Tóth József hiv. tüzoltó Nyiregyháza, Török István ref. kántortanító Panyola, Varkonyi Kálmán községi jegyző Fényeslitke, Zoltay Károly lg. tanító Kisköre.

A vizsga befejeztével dr. Orosz Árpád tb. tanácsnok és dr. vitéz Ronesik Jenő tüzoltóparancsnok, kerületi tüzrendészeti felügyelő intéztek a hallgatókhoz huzdító beszédet és bocsátották őket újakra, hogy községeikben és városaikban a tüzrendészeti szorgalmas munkáikat legyenek.

A tanfolyam hallgatók nevében Zoltay Károly mondott köszönetet a tanfolyam parancsnokságának és előadónak és felt fogadalmat, hogy a tanfolyamon tanultakat ki-ki a saját községében és városában a közérdeknek fogja felhasználni, egyben kegyeletes szavakkal emlékeztet meg a hősi halált halt tüzoltókról és a laknnya udvarán levő emlékműre elhelyezte a tanfolyam hallgatóinak koszorúját.

Különleges ránctalanító és szépítő arcpakolások

Böske kozmetika
Arany János-utca 6. szám

Gróf Semsey László 600 pengős adománya a Vöröskereszt Egyesületnek

A balmazújvárosi Vöröskereszt Egyesület Elnöksége elhatározta, hogy a balmazújvárosi úrinők és kispapok hozzátartozóiból 24 önként jelentkező hölgy részére ápolónői tanfolyamot tart és az ezt sikeresen elvégzők részére gyakorlati kiképzéshez is lehetőséget fog nyújtani úgy, hogy a debreceni kórházak egyikében 2 heti ápolónői gyakorlatot is fog biztosítani részükre.

Az ápolónő jelöltek debreceni

tartózkodása anyagi kiadásokkal fog járni és ezeknek fedezetét csak úgy tudott találni és biztosítani a balmazújvárosi Vöröskereszt Egyesület Elnöksége, hogy dr. gróf Semsey László balmazújvárosi földbirtokoshoz fordult, kérve őt, hogy anyagilag támogassa az Egyesületet törekvéseiben.

Dr. gróf Semsey László a Vöröskereszt Egyesület kérelmét meghallgatva, az Egyesület céljaira 600 pengőt adományozott.

Harmincöt érvényes pályázat a tanítói állásokra

A református egyház által meghirdetett öt tanítói állásra 35 pályázat érkezett be. Az ezután beérkező pályázatok már nem valósulnak meg, mert a lejárat határidejéig kellett postáznunk ezeket és az ekkor feladottak már megérkeztek.

A 35 pályázóból 16 nő és 19 férfi pályázó van. Mint érdekességet említjük meg, hogy a 16 nő közül csak 6 debreceni lakos, a többi vidékről pályázta meg az állásokat. A pályázati kérvények sorsa fölött az augusztusi presbitériumi gyűlés dönt.

Alföldi magyarok — Erdélyben

DEBRECENIEK „ZSONGÁSA” SZOVÁTÁN

Leküzdhetetlen, lebíráhatatlan az a vágyakozás, amely ott él minden alföldi magyar szívében — Erdély után. A felszabadulás óta érthetően egyre csak súlyosbodnak a háborús-közelekedési nehézségek, amelyek eddig még annyira-amennyire viszatartottak bennünket, de most már úgy hatalmába kerített, ez a nagy sóvárgás, hogy sokan, nagyon sokan — fáradtan is, betegesen is — elindultunk erre a régen várt, sokat imádkozott erdélyi zarándoklatra.

Kit erre, kit arra hajtottak a szelek... Ujra szabad az út a magyar Erdélybe... mert nem is volt Erdély az, amíg nem volt magyar... Amint-hogy Kolozsvárt, Erdély szívé is más néven csúfolták. Nem Kolozsvárnak hívták.

A szép Szováta-fürdő, amely erdélyi útunkban először megállított. Ötszáz méter magasságban fekszik s ragyog a júliusi napfényben, mint egy kis ékszerdoboz. Régi híres fürdőjéről különösen asszonyok várnak gyógyulást... Legkiváltképpen olyanok akiknek eddig még nem engedte meg a gondviselés, hogy az élet legfőbb céljában: a gyermek-mosolyban gyönyörködhesse. Sokan vannak természetesen, akiket az üdülés s ez a pompás erdélyi panorama hoz ide.

Az ember alig van itt huszonnégy órája s a hatalmas fürdőtelepen lép-trenyomon „földi”-jére, debreceni-ekre bukkan. Sebtiben jegyzünk fel itt néhány nevet. Bizonyos, hogy nem találkozhattunk ilyen rövid idő alatt mindenkiel, aki Debrecenből itt van.

Itt nyaralnak — és jórészt már készülődni kezdnek hazafelé — dr. Székely Antal főorvos, egyetemi tanársegéd és családja, dr. Haeger Flóris egyetemi tanársegéd, dr. Gärtner István városi tisztifőorvos, dr. Szabó Sándor tb. tisztifőorvos és családja, dr. Lengyel Zoltán főorvos és családja, dr. Schadek János gépészmérnök és családja, dr. Léva Zoltán ügyvéd és neje, dr. Farkas Ignác ref. főgimnáziumi valóságos tanár és neje, Galánffy Lajos zenetudós tanár és neje, dr. Kovács Elemér kir. táblabíró, dr. Divéky Adorján, egyetemi tanár neje, dr. Darvas Kálmán kir. nézetgy. tífkar

neje, Buzás Gizi kir. pénzügyigazgatósági tisztviselőnő, Folgens Arisztidné gépészmérnök neje, Kalenda Lórántné, városi műszaki tanácsos neje, dr. Végh Ferenc bőrgyáros, Sárga Istvánné, Fazekas Lászlóné, Kovács Istvánné tímármesterek nejei, Kiss Imre tímármester, Lencz Maca, Torma Pöszli, a Trocsányi-nővérek, Kovács Gusztáv detektív és mások.

A villabérlők sorában találjuk Rostkowitz Arthurné Bárány Adrient, — régi érdemes debreceni újság író kartársunk nejét is, — akinek Edít-penzója természetesen főként a debreceniek kedvelt tanyája. Itt kifűző debreceni koszt van s szíves debreceni vendégszeretet.

És a sok-sok étteremben is számos debreceni pincér akad főbbnyire a felosztott Angol Királyné vendéglőből.

Tehát Szováta itt is-ott is debreceniek „zsongának”... És a távozók helyébe, mindig újak jönnek. Még szeptemberre is van számos előjegyzés. Mert, mint mindig, Szováta mindig szép... Szeptemberben is.

Kevés az időnk. Legfentebb futó pillanattfelvételekre jut itt is, ott is. Még egy-két hely s megállunk majd Kolozsvár előtt.

Kolozsvár!... A boldog, a békebeli években jórészt az ölelte magához a debreceni Kollégium virágzó ifjúságát, amikor Debrecenben még nem volt egyetem. A körülbelül négyezer Kolozsvári diák között sok-száz debreceni akadt. Ha jogászok Debrecenben kollokváltak is, Kolozsvárra kellett menniük szigorlatolni... Sokat tanultak itt s megismertek valamit, aminek jelentősége csak itt bontakozhatott ki előttük: a nemzeti kérdést. Mert Debrecenben csak magyarokat láthattak maguk körül. És itt abban az illúzióban lehetett élni, hogy így van ez mindenütt Nagy-Magyarországon. Fájdalmas volt az ébredés... Ez is, amennyire majd alkalom és mód kínálkozik, keresse fel minél több alföldi magyar Erdélyt, hogy erdélyi testvéreink láthassák is, amilyen ügyis éreztek és tudtak, hogy is mindig velük vagyunk... (dr. Sz. F.)

Halálos szerelmi dráma az Angyalföldön

Az asszony féltékenységből megfojtotta 17 éves bérmekeztelényét

Budapest, július 22. Halálos féltékenységi dráma játszódott le szerdán reggel Angyalföldön, a Forgács-utcai városi házban.

Nagy Károly 35 éves papírfeldolgozó 30 éves felesége egy pamutsállal megfojtotta Weidenger Mária 17 éves munkásleányt.

Ma délben egy izgatott férfi állított be a főkapitányság életvédelmi osztályára egy asszonnyal, aki egy két éves gyermeket tartott a karján. A férfi elmondotta, hogy Nagy Károlynak hívják és a Forgács-utca 32. számú házban lakik. Reggel üzleti ügyben ment el hazuról és délfelé, amikor hazajött, az úton találkozott feleségével és gyermekével.

Az asszony közölte férjével, hogy öngyilkosságot akar elkövetni és a Dunába ugrik a gyerekekkel együtt.

Az életvédelmi osztályon faggatni kezdtek az asszonyt, hogy miért akart öngyilkosságot elkövetni.

Nagy Károlyné ekkor zokogva borult le és sirva vallotta be a kihallgatást végző rendőrtisztnek, hogy a Forgács-utca 32. szám alatti lakásán megölte bérmekeztelényét, Weidenger Mária féltékenységből.

Néhány perc múlva dr. Udvarhelyi Zoltán rendőrfogalmazóval bizottság jelent meg a Forgács-utcai nagy városi házban, hogy a gyilkossági ügyet kivizsgálja. Az asszonyt letartóztatták.

Szovjet-zsákmány kiállítás az augusztusi Budapesti Nemzetközi Vásáron

A honvédezerkar főnökének jelentéséből tudjuk, hogy a magyar hadsereg bámulatos hősiességgel és sikeres eredményekkel közel egy éve részese annak a harcoknak, melyet az európai kultúra védői egyesült erővel folytatnak a vörös hadsereg ellen.

Az augusztus 14-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár részben annak hangsúlyozására, hogy „Háborús Vásár”, a honvédség illetékes ténylezőinek és a Hadimúzeum vezetőségének engedélyével, közreműködésével nagyszabású szovjet hadizsákmány kiállítást is rendez, ahol a legértékesebb tankoktól a kézi fegyverek, a

szovjet gyártmányú és az Amerikából érkezett nehéz bombázóktól a könnyű felgyújtógépig, a kézigyránattól az orosz védelem legfőbb eszközeig: az aknáig együtt lesz minden.

Számos érdekes kiállítás tarkítja még az ezévi B. N. V. színes képét, de mindezek ellenére az érdeklődés középpontjában a hadizsákmány kiállítás áll. Különösen a vidék részéről mutatkozik élénk érdeklődés a kiállítás iránt. A vidéki képviseltek nagy részénél máris túljegyeztek az ezúttal csak július 31-ig beszerzhető korlátozott mennyiségben rendelkezésre álló vásár igazolványokat.

A magyar föld fiainak és a magyar munkásnak kézfogása Budapesten

A Kőbányai Polgári Serfőző munkásai búcsúztatták a haretérre indult honvédeket

Honvédeket búcsúztattak a Kőbányai Polgári Serfőző és Szent István Tápszemlék alkalmazottai egyik nap a vállalat sporttelepén. A sok búcsúztató közül kiemelkedik ez az ünneplés, mert itt a magyar munkás és a magyar föld népének szíve forrott össze ország-világ előtt a nemzeti gondolatban. Gömbös Gyulának hét év előtti magvetése fakadt itt a magyar munkás és honvéd személyében új és letörhetetlen hajtásává az új ezredévre készülő magyar élet számára.

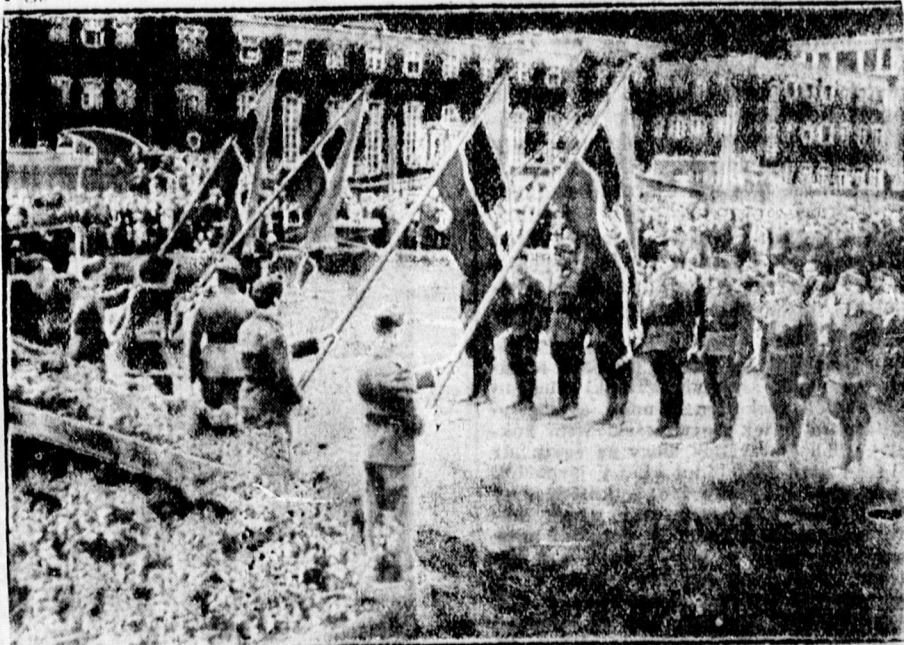
Az egyik tüzérszázalag honvédei a gyár telepén voltak elszállásolva, akik előzőleg egy magyar faluban tartózkodtak. A gyár munkásai és vezetősége bizottságát akarta adni a honvédség iránti szeretetének és ezért mindketten összejártak mindazt, amiből e gyönyörű, lélekemelő ünnepség keletkezett. A tüzérszázalag szemban az előkelőségek, körorkörül a hozzátartozók és a gyár alkalmazottai foglaltak helyet.

A Himnusz után Vinnay Géza h. vezérigazgató a vállalat nevében búcsúzott el a honvédektől. Utána Nyitrai István a munkások nevében szólott, ígéretet tett a munkásság becsületes munkájára és hűségére.

Végül az elvonuló alakulat parancsnoka válaszolt:

— Mielőtt idejöttünk, öt hétig egy magyar faluban, a magyar élet ősforrásánál voltunk, ahol teljesítük magunkat a magyar föld erejével. Mikor Budapestre érkezünk, eljöttünk ebbe a gyárba, mely nekünk nem kormos falakat jelent, hanem a munka otthonát és itt kapcsolódott össze a magyar munkás jobbja a haretérre indult honvéd jobbival. Ezután köszönetet mondott a gyár vezetőinek és munkásainak.

A beszédek után átadták az ajándékokat, majd a vállalat virstlivel és sörrrel vendégelte meg a honvédeket.

A Kőbányai Polgári Serfőző munkásai ünnepélyesen búcsúzták a haretérre induló honvédeket

Kútszivattyút jóállással javít

FÜVESSY

Simonffy-utca 15. ☞ Telefonszám 28-03

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bikaszálló félemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvésznék minden kedden és csütörtökön délelőtt 10-12 óráig.

SZILASSY LÁSZLÓ FŐISPÁN pártelnöki minőségében fogad minden hétfőn este 6-8 óra között a Magyar Élet Pártja Arany Bikaszálló félemelet helyiségében.

A PÁRT KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hó első vasárnap délelőtt 11-12 óráig.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bikaszálló félemeleten nyitva minden nap délelőtt 9-1 óráig és délután 3-9 óráig.

PÁRTNAP minden hétfőn délután 5-8 óráig.

A HAJDU VÁRMEGYEI MAGYAR ÉLET PÁRT vármegyei központjában, a debreceni Főispáni Hivatalban minden hét hétfőjén és pénteken délelőtt 8 óráig 11 óráig panasznap fog tartani, mely alkalommal pártunk tagjai panaszokat és kéréseket előadhatják.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Kossuth” Lux Arnold Piac-utca 26. —

„Magyar Korona” Káposztássy Géza, Kálvin-tér 15. — „Arany János” Bozóky

György Csapó-utca 66. — „Hungária” Sz. Szabó Jenő Szoboszló-út 4-f.

— **Kovácsy Kálmáné**, a Szent Erzsébet Egyesület néhai felejtett elnökének lelki üdvéért szent misét mondattunk a főoltárnál, július 26-án, vasárnap d. e. 11 órakor. Aznap délután 5 órakor a Köztemetőbe megünnelt sírjánál imádkozni. Kérjük Tagjainkat és Barátainkat, hogy minél többen jelenjenek meg. Elnökség.

— **Nagy érdeklődés mellett** folytak a beiratkozások a Nyári Egyetemen. Mint már előbbi számunkban közöltük, helybeliek részére a beiratkozások július 15-én megkezdődtek és még néhány napig tartanak. Érdeklődők és beiratkozók számára készséggel nyújt részletes felvilágosítást a Nyári Egyetem titkársága (Központi Egyetem 101. szám. Telefon 25-03.)

— **Nagy tűz Felsőbányán.** Nagy tűz szított az elhunyt délután Burján János bányász lakos portáján. Amíg a gazda a bányán aludt, ismeretlen okból a házhoz kivalladt a házhoz tartozó kályha, amely a benne lévő gazdasági felrakásokkal együtt leégett. A tűz hamarosan átterjedt a sertésórla is s a benne lévő sertés valószínűleg szénre égett. A kioltást tűzoltóknak csak több órai fáradozás után sikerült a tüzet lokalizálni és így a további terjedést megakadályozni. A kár több száz pengő.

— **Éjjel világított a lopott tárgy.** Ez volt a tolvaj veszte. Szegedi István mészáros lakos az ott lévő ház ablakán bemászott és pénzt, továbbá ruhaneműt lopott. Az úton a lopott holmival elfogták az éjszakai járőrt. A vesztést az okozta, hogy a fehér csomagok világítottak a sötétben. A gyanús éjszakai csomag a cirkáló csendőröknek feltűnt, akik elfogták Szegedi Istvánt. Most tárgyalta az éjszakai lopás ügyét a nyíregyházi kir. törvényszék s Szegedit jogerősen négyhónapi fegyházra ítélte.

— **Ijesztésül fej akarta gyújtani a házat.** Az egyik szatmári külterületi utcában a járókelők szokatlan lármára és segélykiáltásokra lettek figyelmesek. Nem sokkal később észrevették, hogy az egyik ház ablakán sűrű füst lódul ki. A járókelők értesítették a tűzoltóságot a különös esetről, de mire kiérkeztek, nem akadt dolguk, mert a tűz elaludt. A vizsgálat megállapította, hogy a ház bérleje, egy házaspár összeveszett egy levél felett s a férj annyira felháborodott, hogy a ház felgyújtásával fenyegette meg az asszonyt s egy csomó szalmát gyújtott meg a lakásban. A szokatlan családi jelenet ügyében a rendőrség vizsgálatot indított.

A Vöröskereszt bajtársi rádió szolgálata

SZERETETHULLÁMHOSSZ

Július 22., szerda.

Az elmúlt nap a következő honvédek érkezték:

Debrecen: Takács István honvéd kéri feleségét értesítse az operáció után jobban van-e már. Szeretettel köszönti és oszlokait küldi.

Debrecen, Báránd: Feleki Gyula köszönti hozzátartozóit. Jól van, nincs semmi baja s kéri, minél gyakrabban írjanak.

(Üzeneteink közlését folytatjuk. Adjon Isten szebb jövődöt minden magyarnak!)

— **Férfiszabó iparosok szakosztálya** június 23-án, este fél 8 órakor tagértekezletet tart az Ipartestület 1. sz. termében. Tárgyszorozat: a hadbavonulatak segélyezése. Minden szabóiparosnak hazafias kötelessége, hogy ezen az értekezleten résztvegyen. Egyben felhívjuk a hadbavonult szabóiparosok családtagjait, hogy összejáratás végett jelentkezzenek Gacsárdy Mihály sz. o. elnöknel, Hatvan-u. 11. sz. alatti. Elnökség.

— **Kifosztottak egy kassai mozit.** A kassai Capitol-mozit most tartotta nyári szünetét. A megnézés napján vették észre a tulajdonosok, hogy a szünet alatt ismeretlen tettesek feltörték a mozi büféjét és azt teljesen kifosztották. Az ellopott cukorka és csokoládéárú többszáz pengő értékű.

— **Tetten érték a Kisvasútak tolvajait.** Rézműves Lajos és Horváth András nyíregyházi lakosok a Nyíregyházi Kisvasútak bekerített helyére bemásztak és onnan tüzfát loptak. A tolvajokat azonban a Kisvasútak éber őrei tetten érték és elfogták. Most fargyalia ügyüket a kir. törvényszék. A tolvajok fejenként két-kéthónapi fegyházbüntetést kaptak. Az ítélet jogerős.

— **Egy évi fegyházra ítélték** Horváth György áltantitót, aki nyilvánosság előtt elismerő és dícsérő szavakkal nyilatkozott a szovjet rendszerről, ezzel szemben a magyarságra nézve pedig sértő kijelentéseket használt. Az elítélt megvagyodott a rárótt büntetésben.

— **Minden hazafias kereskedőnél** kanthoz csatlakozni kell.

— **Tizenegy rendbeli belörésért** ítélték el. Buda Lukács szatmári csonkastelepi gazdálkodó ült az elmúlt nap lopással vádoltan a szatmári törvényszék előtt. Vádj szerint Orosz János nevezetű büntetésével 11 betörést követtek el az utóbbi időben s gazdasági felszereléseket és egyéb értéktárgyakat loptak. A törvényszék Budát 1 évi és nyolc hónapi börtönrre, Orosz Jánost pedig 5 hónapi és 25 napi fegyházra ítélte. A bíróság a tolvajok orgazdait, Weisz Rafaelt és feleségét 100-100 pengő pénzbüntetéssel sújtotta.

— **Háromhavi fegyházra ítélték** mert elköltötte az előleget. Jakubik János bodrogkeresztúri lakos Halász Ferenc nyíregyházi lakosnak szénát adott el és előlegül 80 pengőt vett fel és a préseléshez szükséges lágyshuzalt is átvette, a szállításon azonban megfélekedett. Az előleget elköltötte, a dróthuzalt pedig másoknak adta el és a pénzt elköltötte. A kir. törvényszék háromhavi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Szatmáron felakasztotta magát** egy 11 éves fiú. A szatmári csendőrségen jelentést tettek, hogy Révi János 11 éves kisdedenlengi fiú szülei lakásán felakasztotta magát s amikor rátaláltak már halott volt. A nyomozás megállapította, hogy Révi János a tette elkövetése idején egyedül tartózkodott otthon, míg szülei a mezei munkálatok körül dolgoztak. A gyermek végtetes tettének oka ismeretlen.

— **Sok pénzt keres, ha közli kiadó szobáját a Nyári Egyetem titkárságával** (Központi Egyetem 101. Telefon: 25-03.)

— **Megmárt a vipera egy kassai leányt.** Az ökörhegyi turista otthon mellett a napokban Simkó Mária 25 éves kassai leányt, aki nyári szabadságát töltötte a hegyen, vipera marta meg. Sebét rögtön kimosták és elsősegély alapján ápolták. A rozsnói kórházban is mindent elkövettek, hogy megmenték az életnek. Szérumot nem lehetett kapni s mégis sikerült az orvosi tudománynak megmenteni a kassai vendéglányt.

— **A világ egyik legnagyobb barlangját fedezték fel a Sebes-Körös völgyében.** A Bihar hegység barlangvidékén néhány hónappal ezelőtt kutatóútra indult az európai hírvagy magyar barlangkutató Kessler Hubert. Kutatásának eredményéről be is számolt a Turisták Lapjában és megemlékezett arról, hogy Vársonkolyos mellett, közvetlenül a Zichy-barlang közelében óriási barlang terül el, amelynek csak kis részét lehet megközelíteni. A tudós becslése szerint ez a barlang jóval nagyobb az aggteleki cseppkőbarlangnál is és Európa egyik nevezetessége lehetne, feltárása esetén. Vasárnap Papp Lajos, az Idegenforgalmi Hivatal nagyváradi és biharmegyei kirendeltségének vezetője szakértő csoporttal elutazott Vársonkolyosra és bejárta a barlang egyik feltárt részét. A szakértők megállapítása szerint a teljes feltáráshoz jelentős anyagi támogatás szükséges és remélik, hogy rövidesen meg is kapják a megfelelő összeget, úgyhogy a Kolozsvar és Nagyvárad között elterülő hatalmas barlang mindkét városnak belátható időn belül országos hírvagy látványossága lesz. Minden valószínűség szerint a barlang közvetlen összeköttetésben van a Zichy-barlanggal is. A barlang portája, amely a Körös felől megközelíthető, olyan óriási méretű, amelyhez fogható egész Európában nincsen.

Japán nemzeti dal

A magyar rádió hanglémez műsorának egyik igen kedvelt száma a „Japán nemzeti dal”. A hanglémezen ezt az eredeti, rendkívül szép zenéjű és kedves szövegű induló dalt a Patria Férfikar éneklie a Légierők Zenekarának kíséretével. Dallamát Japán egyik legnagyobb zeneszerzője: Yamada Koszaku szerezte, míg a magyar szöveget dr. Liszt Nándor, a Nemzeti Színház helyettes igazgatója, lapunk volt főszerkesztője írta. Több oldalról megnyilvánult kívánságnak teszünk eleget, amikor ennek a mai japán zenére jellemző, gyönyörű induló-dalnak a szövegét leközöljük.

**Napkeleti vizeken
Hőmpölyög az ár,
Nézd a hajnalt az égen:
Mennyi napsugár!
Viztárazon fut a hab,
Ráragyog a fény.
Nyolc szigeten süt a nap,
Táncol a remény.
Oh, hogyha virradásunk szép ködje száll:
Égbe repül az ima, feltéri magát,
Tűzhegyünk a Fuzsima zengi a szarát.
Száll a tűz, ég a láng!
Ne félj szent Hazánk!**

**Nippon arca hova néz?
Főfelé tekint.
Mert a császár, a vitéz,
Hogyha egyet int,
Tiszta szemé csupa fény.
Áldja meg az ég!
Benne örök az erény.
Istenivadék.
Oh, fel, fel, hív a császár menjünk tehát!
Négy a tenger, egy a szív, rajta, figyelem!
Harra hát, ha odahív s kész a győzelem!
Merre jár s kardja vág:
Nyit majd száz virág!**

**Védte karunk a Hazát
Száz viharon át,
Díadalmat akarunk,
Élet igazát!
Mert a miénk az a föld
Végtelen egünk
S őseinktől örökölt
Drága tengerünk.
Oh, mindig él a föld és él Istenünk!
Napkeleti vizeken hőmpölyög az ár,
Nézd a hajnalt az égen: mennyi napsugár!
Nippon él, Nippon él!
Egy nép, egy a cél!**

(K. J.)

— **Gyomorsavtúltangás és gyomorfekély** ellen csak Kalciszil-t (ezelőtt Hajdúin) használjon. Hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti „Sztan kay” gyógyszerár Debrecen Szent Anna utca 64.

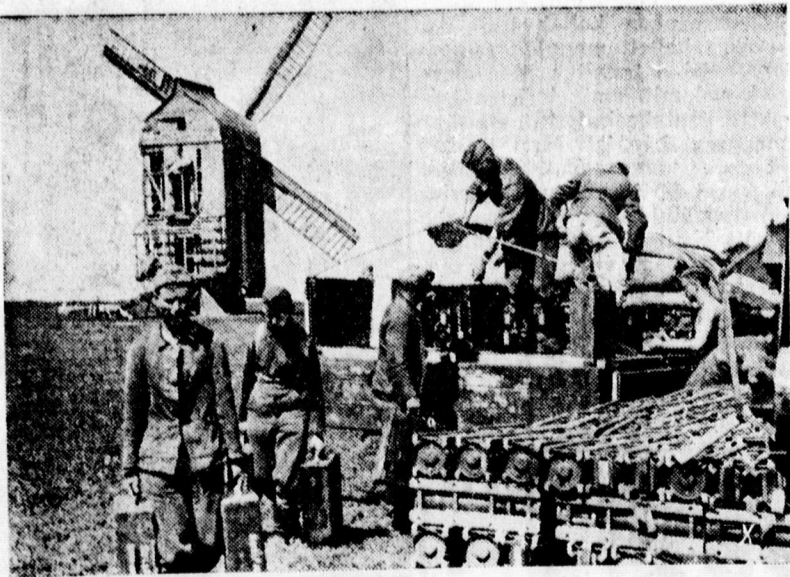
ELTEMETTEK PÁLÓCZI-INCZE ISTVÁNT

Zemplén vármegyei szőlőföldjén, Sárospatakon temették el Pálóczi-Incze István felvidéki református püspököt, nagy részvét mellett. A halotta prédiációját Enyedi Andor dr. tisztánimnemi püspök mondta. Magda Sándor, az elhunytnak a szlovenszkói püspökségben volt utódja, a felvidéki magyarság trianoni hőskorára emlékeztetve méltó Pálóczi-Incze magyarságát megtartó érdemeit. A Rákóczi-Vár alatti temetőben még Nagy Barna teológiai tanár mondott imát.

— **Nagy levénte-verseny Debrecenben.** A debreceni levénte ifjúság augusztus 1. és 2-án nagyszabású atletikai, úszó- és eölvő versenyt rendez. A versennyel kapcsolatban a városi levénte parancsnokság nyújt bővebb felvilágosítást.

— **Kiásták és ellopták a burgonyatermést.** Vakmerő lopást történt az elmúlt éjjel Kassán az egyik burgonyaföldön. Lipárt Nándor napszámos egész krumpfitermését kiásták és ellopták. Az ellopott termés mintegy 200 kilo lehetett.

— **A világ legnagyobb pipája.** A világ legnagyobb pipája, amellyel valaha dohányoztak a braunschweigi múzeumban van elhelyezve. A pipa egy vizesödör nagyságú dohánytartóval rendelkezik és a múlt század elején készült. A furcsa dohányzó eszköz előállítója a braunschweigi J. H. Stobwasser, aki ezt a pipát reklámcélokra a Braumseweigi Vásár alkalmából készítette. A Vásár eltelte után a pipát egy dohányzó klubnak adta el. A klub 18 tagja részére a 4.5 méter hosszú pipaszáron 18 szópókát helyezett el, hogy a klubtagok összejöveteleiken a pipából közösen dohányozhassanak.

Munició utánpótlás a keleti fronton

Gyászrovat

Szabó József nyug. posta-árda felügyelő 89 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből, a református egyház szertartása szerint. Gyászolják: leányai és a kiterjedt rokonság. Lakás: Egymalom-utca 6. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Palfy József nyug. máv. állomás elöljáró 83 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön 3 órakor lesz a Köztemető II/a. ravatalozó terméből, a római kat. egyház szertartása szerint. Gyászolja bánatos felesége és a rokonság. Lakás: Nyil-utca 68. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Balogh András tégláégetőmester 80 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután háromnegyed 6 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből, a református egyház szertartása szerint. Lakás: Barcaság-utca 43. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Bene Mihályné szül. Kiss Teréz 71 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a köztemető ravatalozójából, a gör. kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Belegel 539. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Budai Andrásné szül. Kerékgyárfó Margit 46 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből, a református egyház szertartása szerint. Gyászolják: Bánatos férje, gyermekei, édesanyja és a rokonság. Lakás: Cségekert-utca 31. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Gyöngy Istvánné, Jánossi Zsuzsanna 75 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Barcaság-u. 13. Dankó temetkezés.

Györfi Gábor elhalasztott temetése csütörtökön délután 5 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Szabó Juliánna élete 60-ik évében elhunyt. Temetése ma, csütörtökön délután 4 órakor lesz a hármastemető református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Lakás: Dóczy József-utca 8. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat. Dégenfeld-tér 2. szám, végzi.

Regula Sanyika 4-ik havában elhunyt. Temetése ma, csütörtökön délután 12 órakor lesz a IV-es tereimen, a római kat. szertartással. Lakás: Nyírmártonfalva. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat. Dégenfeld-tér 2. szám, végzi.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Vadászserenecsétlenség áldozata lett egy egészségügyi főtanácsos. Maximilián Guhrner m. kir. egészségügyi főtanácsos, fogorvos, július 21-én 54 éves korában a Bakonyban vadászserenecsétlenség áldozata lett. Az első világháborúban ő volt a 21. honvédegyezred orvos.

A német diákolthozók fejlődése. A német munkafront vezetősége beszámolójában érdekes szám adatokat közöl a német diákolthozók hatalmas fejlődéséről. Az adatok alapján Németországban a háború kitörése előtt 70 fiú-otthon és 72 leányotthon létezett. Ettől az időponttól kezdve az otthonok száma rohamosan növekedett, 1941 áprilisában az otthonok száma 270-re emelkedett és 12.500 fiúnak és leánynak nyújtott lakhatási lehetőséget. 1942 januárjában ez a szám tovább emelkedett és elérte a 420-at és 21.400 diák és diákleány által lett igénybevéve. (MNK)

Nyaralóknak üdülést, betegeknek csodálatos gyógyulást biztosít a hajdusoboszlói gyógyfürdő

Közelesem megnyílik a pezsgőfürdő — Új gyógyforrással gazdagodott a város

Augusztus elején rádióközvetítés lesz Szoboszlóról

Óriási embertömeg lepte el az idén is Hajdusoboszlói gyógyfürdőt. Általában megállapítható, hogy több mint 20 százezerrel növekedett már eddig is a fürdőzők száma, gyógyuló és üdülő vendégekkel egyaránt.

Csodálatos gyógyhatásáról visszhangzik az egész ország, így nem csoda, ha mindenhol tömegével keresik fel még külföldről is. Szünek és kiesnek bizonyul lassan a fürdő területe. Ezzel kapcsolatban azonban a fürdőigazgatóság részéről megfontolt intézkedés: építés alatt áll ugyanis pezsgőfürdője, mely a maga minőségében és méretével páratlan lesz az egész országban.

Ez a közelesem megnyíló pezsgőfürdő gyógyhatás szempontjából is óriási jelentőségű lesz. Helyettesíti tehát a szénsavas fürdőket, így mindazok, akiknek szív- és légzőszervi betegségeik vannak s emellett reumák is, ezt a fürdőt különösen és eredményesen használhatják.

A hajdusoboszlói fürdő hatékonyságáról és áldásosan gyógyító erejéről augusztus elején a magyar rádió is megemlékezik s Budinszky Sándor és Veress Béla

igazgató közreműködésével közvetítést is ad.

A fürdő forgalmának növekedésével egyidejűen fejlődik és építkezik a város is. Egyre mára kerülnek letű alá a szebbnél szebb villák, nyaralók az építkezési nehézségek ellenére is. A fürdő hála mögött szeptemberben kezd megépítését a Dócsyöri Társaság, ennek építkezési területén már járva vannak az összes építványok. Halalmas arányokat ölt az ingatlan forgalom is, minden hétre esik egy-egy nagy ingatlan eladás vagy vétel. A fürdő környékén fekvő telkek forgalmi ára négyzetméterenként már a 150 pengőt is meghaladja.

Egyébként ismét gazdagodott Hajdusoboszló egy hőforrással. Az állam a vasútállomással szemközt egy új kútal mélyített le 1025 méter mélyre. Ebből az új kútból percenként 1200 liter 72 fokos víz jön a felszínre.

Minden tekintetben rohamosan fejlődik tehát a város, napról napra fokozódik ezzel párhuzamosan az idegenforgalom is, mely által pedig mind elterjedtebb, híresebb lesz gyógyvize, fürdője s eléri az elsőket az ország fürdőhelyei között.

Napközi otthon a hadbavonultak gyermekei számára. A felvidéki községekben mozgalom indult meg annak érdekében, hogy minden egyes faluban megteremtse a hadbavonultak gyermekei számára a napközi otthonokat. Erre annál is inkább szükség van, mert az édesanyjék, akik átvették az apák munkáját, keményen helytállnak kinn a földeken és nagy megnyugvás lenne számukra a napközi otthonok létesítése: nyugodtan végezhetnék mezei munkájukat. Eddig már huszonegy községben nyit meg napközi otthon és egy-két héten belül a Felvidék minden egyes községében, nemes áldozatkészségből kitarulnak a napközi otthonok kapui, hogy befogadják a hadbavonultak gyermekeit.

Hölgymozgalom honvédeink téli szükségleteinek biztosítására. A Baross Szövetség bejelentette Bartha Károly miniszternek, hogy a szövetség hölgytagjai, illetve a tagok hozzátartozói honvédeink téli szükségletére nyaksálakat, érmelegítőket, hősapkákat és egyéb kötött holmit akarnak készíteni. Kérte a szövetség a honvédelmi minisztert, hogy intézkedjék, hogy az ehhez szükséges fonalmenyviséget a mozgalomban résztvevők megkaphassák. A honvédelmi miniszter köszönettel vette tudomásul a bejelentést és közölte, hogy szükség van előzetes tájékoztató adatokra a köteendő ruházati cikkek mennyiségét illetően, hogy annak megfelelően gondoskodhassanak a szükséges fonalmenyviségek kiutalásáról. Természetesen a mozgalomban résztvevő hölgyek saját költségükön vásárolják meg a gyapjúfonalakat. (Magy. Tud.)

Róma lakossága a legutóbbi adatok szerint elérte az 1.445.600 főt.

Flakok pilótaképzésére áldozunk két fillért! Kérjük repülőbéllyeget.

A milánói magyar kulturális hét fontos esemény az olasz-magyar művelődési kapcsolatok történetében. A milánói magyar kulturális hétet, a Villa Reale-ben végbement kiállítás olaszok rendezték a latin lélek zsenialitásával, áttelességgel és kivételes művészi érzékével. Magyar kultúra, tehetség és olasz rendezés: így méltányolhatjuk kellőképpen az elért fényes eredményeket. A kiállításokon plasztikusan domborodott ki a vezérlő gondolat: a latin szellem jogfolytonossága az ősi magyar földön. Pannónia földje, a Duna vonala már Augustus császár korában otthona és védőbástyája volt a Rómából kiinduló nyugati művelődésnek a keleti barbár támadások ellen. Pannónia akkor Rómát, Itália földjét és a Földközi tengert védte. A római uralom megszűnésével a barbár áradat elsöpört mindent, majd a keresztény magyar Állam vette át az egykori római glóriák helyett a latin művelődés védelmét. Ezt végezte ezen éven át és teszi ma is. Erről tartott előadást most Mihály László az olasz rádióban rövidhullámon.

Földessy Lilla Debrecenben. Földessy Lilla, a Jakabffy-társulat múltévi kitűnő, népszerű szubrettművésznője Debrecenbe érkezett. Mint értesülünk, Földessy Lilla nyári szabadságát Debrecenben fogja tölteni.

Ghiczy Judit és gróf Festetics Domokos esküvője. Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt feltizenegykor kötötték házasságot Szendy Károly polgármester előtt Ghiczy Judit és gróf Festetics Domokos országgyűlési képviselő. Tanuk voltak: gróf Festetics Sándor földbirtokos és Ghiczy Jenő rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese. A vőlegény és a tanuk zsakettben és cilinderekben jelentek meg a városházán, míg a menyasszony világos drapp színű nyári kosztimot és virágdíszes nagykarimájú szalmakalapot viselt. Az egyházi esküvő ma délelőtt 11 órakor lesz a Várkapornában. Az esketési szertartást Czapi Gyula veszprémi püspök vezeti.

Leforrázta lábát özv. Mayer Károlyné 63 éves, Leány-utca 6. sz. alatti lakos. A mentők kiszállították a klinikára, ahol jelenleg is kezelés alatt áll.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a múltnap rendkívüli ülést tartott gróf Desewffy Aurél elnökléte mellett. Az ülésen több fontos és aktuális kérdést tárgyaltak meg, különös tekintettel arra, hogy a Tiszántúli a közzététel és általában a háborús gazdálkodás szempontjából egyik legfontosabb termő területe az országnak.

Nemzeti Munkás Sportnapot rendeznek a Szent István héten. A Gyári Szabadidő Szervezetek Központja az ünnepi Szent István-hét keretében augusztus 16-án rendezi első nagyszabású sportbemutatóját a Beszkárt-pályán. A sportnap műsora már kialakult és három részre tagozódik. Nagyarányú felvonulás nyitja meg, amelyen a résztvevő vállalatok sportszakosztályai és csoportjai zászlók alatt egyenruhában vonulnak fel. Részt vesznek a sportnapon a gyári zenekarok, dalárdák, levente és cserkész századok. Az ünnepi megnyitóbeszédet Julás István vezérigazgató, a Szabadidő Központ elnöke mondja. Ezután következnek a férfi és női sportbemutatók, játékok, amelyeket hatalmas élőkép zár le. A kirajzolt jelenlegi országhatáron a női sportolók állanak fel, míg a történelmi magyar határokat a férfi sportolók zárják körül. Az ország fővárosát és a visszacsatolt részek nagyvárosait tornázgatók jelképezik. A vállalati sportrepülőket zárt alakulatai repülőmutatókat mutatnak be az élőkép felett. (Magy. Tud.)

Debreceeni hétvégi vikend!

Kaptuk és adjuk az alábbi közérdekű levelet:

A múlt hét egyik napján a rádió felhívást intézett a vidéki kereskedőkhöz, hogy csatlókozzanak a fővároshoz és üzleteiket szombat délután tartsák zárva. Tette ezt a rádió azért, mert a főváros ismerve a vidéki kereskedőket, hogy milyen nehezen hajlandók a legcsekélyebb újítást is behozni, ezért ezzel a felhívással a könnyítés célját akarta szolgálni. Azt, hogy nem fog könnyen menni, előre tudtam, ismerve a debreceni kereskedők — valjuk be őszintén — ósdi felfogását és gyanakvását minden új dolog iránt. Hiszen az ebéd alatti zárórát is, csak a legnagyobb huzavona után sikerült átcélósítani. Legnagyobb meglepetésemre azonban a legtöbb szakma magáévá tette ezt a hasznos újítást és most az elmúlt szombat délután már zárva is voltak. Kivétel csupán a villamosági és a vaskereskedések képeztek. Erdeklődésemre azt a felvilágosítást kaptam, hogy pár önféjú kereskedő makacskodása miatt voltak kénytelenek nyitva tartani. Ez a néhány kereskedő mereven ragaszkodik a szombat délutáni nyitvatartáshoz, nem tudják, vagy nem akarják megérteni, hogy a vásárlóközönséget nevelni lehet és akik szombat délután akarnak vásárolni, azok hétfőn sem gondolják meg magukat. Nagyon szeretném, ha soraimra felfigyelnének az illetékes kereskedők és bebizonyítanák, hogy Debrecen nem az az elmaradott város, ahol mindenfelé hívják és nem zárkózik el ezérel a mindenki számára, főnökök és alkalmazottaknak egyaránt hasznos mozgalom elől.

Egy régi, szociális gondolkodású kereskedő.

Adomány az új római katolikus templom építése céljára. Az építendő római katolikus plébánia-templom meglévő alapját báró Maasburg Kornél ny. huszárezredes 35 pengős adománnyal gyarapította.

Fahasáb esett egy 14 éves fiú fejére. Szép Gyula 14 éves, Széchenyi-utca 7. szám alatti lakos aratási és cséplési munkálatoknál segédkezett Debrecen határában az egyik birtokon. A cséplőgép közelében munka közben egy fahasáb a fejére esett és zúzott sebet ejtett rajta. Állapota nem súlyos.

A szegedi pénzügyigazgató kinevezése. A Kormányzat a pénzügyminiszter előterjesztésére dr. Sztojka Miklós miniszteri címmel és jelleggel felruházott pénzügyi főtanácsost a szegedi pénzügyigazgatóság vezetőjét, pénzügyigazgatóvá kinevezte.

Tíz nap múlva nyílik meg a soproni Nyári Egyetem. A nyári egyetemi beiratkozások Sopronban a befejezéshez közelednek. A vezetőség még nagyobb eredményre számít, mint az elmúlt évben, amikor ezernél többre emelkedett a hallgatók száma. Különleges vonzórőrt jelent a műegyetemi építész-tanárok és a képzőművészeti főiskolai tanárok előadássorozata, történelmi korok építőművészetéről, vetített képekkel. Közgazdasági előadássorozat is lesz, amely Magyarország vezető geopolitikai szerepéről számol be. Sopron ideális fekvése, hűs fenyvesei és a város barokk-reneszansz műemlékei pompás keretet adnak a nyári egyetemű üdítő és tanító nyaralásnak.

Közzgazdaság

BUDAPESTI TERMÉNYTÖZSDE

A mai napon egyetlen üzletkötést sem jelentettek be.

Kötések nem fordultak elő.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Kiadja:
Aiföldi Sajtóvállalat Kft.
Felelős kiadó:
Balogh István.

